

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 125, ЧИСЛО 6, П'ЯТНИЦЯ, 9 ЛЮТОГО 2018 РОКУ

1893

Vol. 125, No. 6, FRIDAY, FEBRUARY 9, 2018

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

До чистіших джерел

Петро Часто

Ні зійтися, ні розійтися – так виглядає сьогоднішнє тяжке і безперспективне з'ясування стосунків між Україною і Польщею. Обидві сторони, замість вибиратися з трясовини взаємних історичних кривд і гріхів, воскрешають пекучий біль і жаль трагічних періодів спільної історії, розбуджують в народних масах недостойні ХХІ ст. інстинкти. Як тут не зітхнути разом Батьком-Тарасом: „О люди! Люди небораки!“. Коли ми, поляки й українці, вже нарешті навчимося ставити себе на місце іншої людини, іншого народу, коли минуле, як писав один мудрий поляк, „залишимо Богові“, а на себе візьмемо перед Ним відповідальність за все, що діється нині і діятиметься завтра на нашій грішній землі?

Але якщо спробуємо на це некорисне ні для нас, ні для поляків взаємне штрикання у старі рани подивитися збоку, неупередженими очима, то належить застосувати дуже простий і дуже справедливий критерій: кому більше дано, від того й більше вимагається. А вже тут не буде місця для сумнівів: поляки, навіть попри тяжкі державницькі поразки, були більшими державниками, ніж українці, в більшій мірі, ніж ми, відчували себе національно і релігійно однорідним організмом, частіше виявлялися панамі ситуації, сприймалися світом ближчими до Європи, ніж ми, тісніше і глибше, ніж ми, були пов'язані з європейською культурою і через неї – з загальнолюдськими цінностями. Цій великій спадщині якраз сьогодні час виявити себе. Чекаємо!

А враження насправді таке, що Варшава от-от повернеться до отруєної атмосфери сторічної давнини – до часів Романа Дмовського, батька польського шовінізму, котрий відмовляв українцям у праві на національне самовизначення й у своїй ненависті до нас не міг навіть вимовити нашої самоназви, послугуючись принизливим евфемізмом – „кресові народи“, а галицьких українців трактував як „польське плем'я“.

Якщо далі так піде, як воно іде нині, то не здивуємося з повернення до польських шкільних програм роману Генрика Сенкевича „Вогнем і мечем“, цього „шедевр“ ненависті до українства і його справедливої національно-визвольної боротьби.

Бо ознаки варшавської політичної ретроградності вже цілком певні. Читаємо цими днями: Польща надала двом своїм новим військовим кораблям назви українських міст – „Львів“ і „Тернопіль“. Чи не маємо тут до діла з далекою нагадуванням про польську належність „східних кресів“?

Ще одна відповідна новина: польська компанія „Lindab“ зобов'язала українців, котрі працюють там, носити синьо-жовту уніформу. Чи це ні про що нам не нагадує?

Троє молодих поляків у місті Свідниця зірвали український прапор над входом у

(Закінчення на стор. 15)

Верховна Рада заявляє: Польща підтримала російську пропаганду

ВАРШАВА. – 6 лютого Президент Польщі Анджей Дуда підписав зміни до закону про польський Інститут національної пам'яті, які передбачають кримінальну відповідальність за заперечення „злочинів українських націоналістів“.

Минулого тижня польський парламент доповнив список злочинів, які вивчає і розслідує Інститут національної пам'яті, тими, які вчинили „українські націоналісти“ й „члени українських організацій, що співпрацювали з Третім Рейхом“.

У законі названо використання насильства й терору українськими націоналістами (вочевидь, ідеться про вбивства польських посадовців у Львові членами ОУН(б) в 1930-их роках); участь у злочинах Голокосту; масові вбивства поляків на Волині та на території Східної Малопольщі в 1943-1944 роках.

Верховна Рада України ухвалила заяву, у якій наголосила, що нова редакція польського закону суперечить Деклярації пам'яті і солідарності, ухваленій парламентами двох країн 2016 року. Верховна Рада наголосила, що зміни до польського закону дають антиісторичне визначення „так званих злочинів українських націоналістів“. Це може призвести до маніпуляцій і посилення антиукраїнських тенденцій в польському суспільстві, загрожує вільному обміну думками. Крім того, зростання антиукраїнських настроїв збільшує ризик обмеження прав і свобод українських трудових мігрантів в Польщі.

„Верховна Рада України категорично не сприймає нав'язування ідей колективної відповідальності українського народу, а також спроби польської сторони прирівняти дії усіх борців за незалежність України до злочинів двох тоталітарних режимів ХХ ст. – нацистського та комуністичного“, – говориться в заяві.

Українські депутати закликали Польщу спільно та об'єктивно оцінювати історичні обставини й застосовувати персональну, а не колективну відповідальність за злочини проти людяності та воєнні злочини першої половини ХХ ст.

5 лютого українські націоналісти пікетували Посольство Польщі у Києві та польські консульства у Вінниці, Харкові, Львові, Луцьку та Одесі. Вони вимагали від польських політиків не повторювати тези російської пропаганди.

Раніше різку реакцію на польський законопроект висловив Ізраїль, збентежений тим, що ті, хто вижив після Голокосту, можуть отримати позови за свідчення, в яких звинувачують поляків у причетності до Голокосту. Ізраїльська влада вважає, що це може завадити людям говорити правду про цей злочин.

BBC

Помер український космонавт Леонід Каденюк

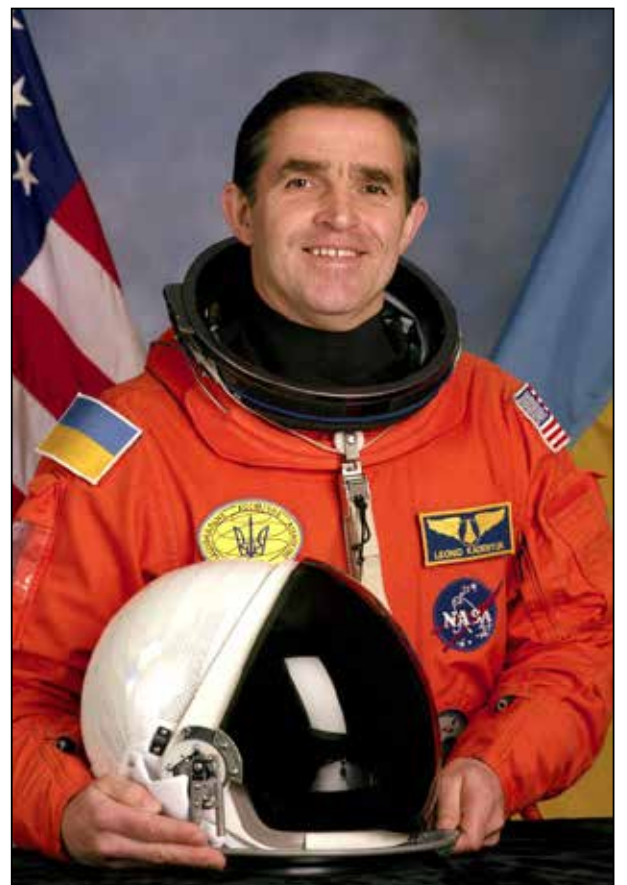
КИЇВ. – Під час тренувального бігу у Києві 31 січня українському космонавтові Леонідові Каденюкові стало зле. Він помер через три дні після свого 67-ліття, не дочекавшись приїзду швидкої допомоги.

Л. Каденюк народився 28 січня 1951 року в селі Клішківці, Чернівецької області, в сім'ї сільських вчителів. У 1967 році після закінчення середньої школи зі срібною медаллю вступив до Чернігівського вищого військового авіаційного училища пілотів.

У 1970-ті роки був пілотом-випробувачем та отримав кваліфікацію космонавта-випробувача, увійшов до загону космонавтів, яких готували для летів на радянському багаторазовому космічному кораблі „Буран“. Причому його відібрали після конкурсу, в якому брали участь 3,000 кандидатів.

У 1990-их роках пройшов курс підготовки командира транспортного космічного корабля „Союз-ТМ“, а також вивчав принципи роботи на міжнародній станції „Мир“ і американському „Шатлі“.

У середині 1990-их років тодішній Президент України Леонід Кучма домовився з Президентом США Білом Клінтоном про участь українського космонавта у леті „Колумбія“. Причому за домовленістю між країнами підготування до лету український космонавт пройшов безкоштовно (тепер таке підготування коштує близь-

Св. п. Леонід Каденюк

(Закінчення на стор. 18)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Спільно відзначають 85-річчя Голодомору

Київ. – Домовленість про спільне відзначення 85-річчя Голодомору 1932-1933 років було досягнуто 2 лютого на зустрічі заступника Міністра закордонних справ України Василя Боднара з Генеральним секретарем Світового Конгресу Українців (СКУ), головою Союзу Українських Організацій Австралії, головою Міжнародного координаційного комітету у справі Голодомору Стефаном Романівим. Вони домовилися також продовжувати координацію дій закордонних дипломатичних установ України й організацій-членів СКУ та активізувати роботу з визнання світовою спільнотою Голодомору геноцидом українського народу. Обговорено спільні заходи з проведення у листопаді в Києві Міжнародного форуму та низки регіональних тематичних форумів в інших державах. (МЗС України)

■ Вивішуватимуть червоно-чорний прапор

Львів. – 30 січня обласна рада затвердила перелік днів, в які на будівлях обласної адміністрації та ради, а також органів місцевого самоврядування на Львівщині вивішуватимуть червоно-чорний прапор. У дні вшанування пам'яті українських героїв національно-визвольних змагань червоно-чорний прапор підніматимуть із жалобною стрічкою. Обласна рада рекомендувала керівникам підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності, громадських об'єднань Львівщини вивішувати червоно-чорний прапор на будівлях у дні, затверджені представницьким органом влади. (Радіо Свобода)

■ Україні бракує економічних свобод

Київ. – Україна посіла останнє, 44-те місце в Європі, і 150-те місце серед 186 країн світу за рівнем економічних свобод. Про це 4 лютого повідомлено в дослідженні, яке провів американський аналітичний центр „The Heritage Foundation“. Загалом Україна за рік піднялась на 16 позицій: у торішній оцінці вона посідала 166-те місце. „The Heritage Foundation“ вважає, що варто зосередитися на боротьбі з корупцією, розвитку ринків капіталу, приватизації державних підприємств, вдосконаленні законодавчої бази та верховенстві права. Україна знаходиться в групі країн з переважно невилібною економікою. Експерти вимірюють економічну свободу за 10-ма показниками: право власності, свобода від корупції, податкова свобода, державні витрати, монетарна свобода, фінансова свобода, свобода підприємництва, праці, торгівлі, інвестицій. (BBC)

■ США дадуть ракетні комплекси

Київ. – Президент Петро Порошенко 17 січня заявив, що США дадуть Україні протитанкові ракетні комплекси „Джевелін“ за рахунок фінансування Сполучених Штатів Америки. 47 млн. дол. вже закладено в американський бюджет. Генеральний штаб Збройних сил України наказав готуватися до прийняття американських комплексів на озброєння. Посол України в США Валерій Чалій розповів, що це перше рішення американської сторони про надання Україні безоплатно оборонної зброї летального характеру. (BBC)

■ Протест проти незаконної каплиці

Київ. – Акція на підтримку заарештованих активістів відбулася 3 лютого поблизу Національного історичного музею України. Її учасники вимагали звільнити з арешту архітекторів Олександра Горбаня та Олексія Шемотюка, яких 27 січня Шевченківський районний суд Києва заарештував на два місяці за спробу підпалити Десятинний монастир Української Православної Церкви Московського Патріархату. Учасники акції вимагали демонтувати незаконну каплицю біля фундаменту Десятинної церкви, яку збудували в 2005 році. Прес-секретар Генерального прокурора України Лариса Сарган повідомила, що прокуратура буде відстоювати пом'якшення запобіжного заходу обом киянам. Апеляційний суд Києва 5 лютого відпустив на поруки 10 народних депутатів О. Горбаня та О. Шемотюка, підозрюваних у підпалі самобуду. (BBC, „Українська правда“)

ТОЧКА ЗОРУ

Свобода чи єдність?

Оксана Сироїд

У 1952 році Кремль запропонував Канцлерові Федеративної Республіки Німеччини (ФРН) Конрадові Аденаверові об'єднати засновану на цінностях західної цивілізації ФРН та окуповану радянськими військами східню Німеччину. Серед умов були: амністія для нацистів, їхнє право на участь у політичному житті і неутрачений статус майбутньої об'єднаної Німеччини. Німецьке суспільство розділилося. Канцлер ФРН К. Аденавер дав однозначну відповідь — свобода важливіша за єдність.

У 2015 році Кремль запропонував Президентові України Петрові Порошенкові об'єднати засновану на західному цивілізаційному виборі Україну та окуповані російськими військами райони Донецької та Луганської областей. Серед умов — амністія для окупаційних військ, найманців і коляборантів, їхнє право на участь у політичному житті, а також їхнє уповноваження впливати на зовнішню та економічну політику України. Українське суспільство три роки дає однозначну відповідь — свобода важливіша за єдність. Президент України П. Порошенко не визначився.

Чотири роки нас гаяють як телят в оборі, не даючи змоги осмислити, ані де ми є, ані яким має бути наш шлях. Адептам „Церкви сильного президента“ має бути прикро усвідомлювати, що впродовж чотирьох років війни „сильний“ президент уникає відповідальності за форму-

вання зовнішньої та безпекової політики, а це два ключові для держави повноваження українського президента. Подобається це комусь чи ні, але відповідальність за зовнішню політику є ширшою, аніж звужені виступи англійською мовою на міжнародних трибунах, а відповідальність за безпекову політику таки істотно відмінна від публічного показу військових односторонь.

Політична інтрига року — парламент ухвалив закон про так звану реінтеграцію. Дива не сталося. Стався торг: хочете ложечку меду — висьорбайте діжку дьогтю. Хочете визнати Росію агресором і окупантом, тоді дайте мені неконституційні повноваження визначати, які території окуповані, а які звільнені; неконституційно застосовувати збройні сили всередині держави в мирний час; відмовтеся від контролю над збройними силами; створіть для мене об'єднаний оперативний штаб і посаду командувача об'єднаних сил і дайте їм необмежені уповноваження; обмежте права людини без запровадження воєнного стану; назвіть замість мене війну „заходами“ і спробуйте за це все не проголосувати — залишитеся „агентами Кремля“ на віки вічні.

Викашлювати це рішення ми будемо всі разом довго й боляче. І для нинішнього президента воно може стати звинувачувальним актом. Але питання, про яке мало кому хочеться

(Продовження на стор. 16)

Куди веде боротьба за серця і душі

Богдан Яременко

„Боротьба за серця і душі“ жителів окупованих територій в тому вигляді, як це просуває низка міжнародних організацій — шлях до заморожування стану окупації Росією українських територій.

„Ви повинні завойовувати серця і душі населення на окупованих територіях“. Цю фразу в різних варіаціях повторюють і західні дипломати, і українські правозахисники.

Цю концепцію за гроші західних урядів активно реалізує і наше Міністерство з питань окупованих територій, і низка громадських організацій та засобів масової інформації. Найбільш виразне вособлення цієї теми — вимога виплачувати пенсії, соціальні виплати тощо на окупованих територіях (є багато інших пропозицій з відвоювання сердець і душ, але наведені тут — основні).

Пояснення необхідності таких дій варіюються від того, що це ніби зобов'язання України, що жителі окупованих територій заробили (мають право) на ці виплати, до того, що Україна має домагатися прихильного до себе ставлення з боку громадян на тимчасово окупованих територіях.

Перш за все, за міжнародним правом — утримання окупованих територій є обов'язком окупуючої держави. Не України. Виплати Україною заробітних платень, соціальних виплат, пенсій на окупованих територіях лише полегшують окупантам справу окупації наших територій. Допомогати окупантові ефективно і якісно окуповувати свої території — чи може бути щось абсурдніше?

Але проблеми з тезою чи концепцією „завойовування сердець і душ“ на окупованих територіях значно глибші.

Перш за все, виникає питання — а з якою метою Україна має це робити? Ми хочемо купити лояльність (куплена лояльність передбачає можливість її перекупити) чи ми віримо, що позитивно налаштовані до України громадяни зможуть повернути окуповані території до складу нашої держави?

Тобто нас ніби підштовхують до думки, що лояльні до України мешканці окупованих територій — це дорога до деокупації. Це звичайна маячня. Поширення на окупованих територіях лоялістських настроїв лише поглиблюватиме репресії, загрозу для наших громадян. Адже цілком очевидно, що і в Криму, і на Дон-

басі лояльних Україні громадян радше знищать, ніж дадуть можливість не те що провести референдум про повернення в Україну, але і просто вголос висловити таку ідею.

Скажемо прямо, що досвід Грузії та Молдови у „боротьбі за душі і серця“ — створення найрізноманітніших можливостей для жителів чи навіть господарюючих суб'єктів на окупованих територіях сприяли лише замороженню конфліктів і ні на крок не наблизили ці держави до повернення окупованих територій. Більше того, в Молдові ця політика призвела до утворення сталих корупційних зв'язків між „придністровською“ та молдовською владою.

Слід розуміти так, що якщо Україну не будуть любити на окупованих територіях, Україні буде тяжче повернути їх, а право зробити це може бути поставлене під сумнів. Мовляв, коли Україну більшість жителів любитимуть — це одне, а якщо ні — то інше.

Позиція Україна має бути твердою — окупація і анексія українських територій здійснені силою, з порушенням міжнародного права, і єдиним способом вирішити це питання може бути повернення цих територій Україні без будь-яких додаткових умов, в тому числі без огляду на ставлення до цього населення.

Звичайно, Україна має сформулювати свою політику щодо окупованих територій. Ця політика має включати і кілька простих послань для жителів окупованих територій: ми повернемо втрачені землі; утримайтеся від участі в діяльності окупаційної влади, і до вас не може бути жодних претензій; підтримати вас ми можемо лише в Україні, де про вас пам'ятають і готові допомогти.

Концепція „завойовувати серця і душі“ має бути переосмислена у формі „заходів інформаційного впливу“. І здійснюватися програма цього впливу має винятково в рамках операції з деокупації і з розумінням того, якої поведінки ми чекаємо від мешканців окупованих територій, коли по їхніх вулицях проїдуть перші бронетранспортери з українськими прапорами.

А ось завойовувати, купувати чи оголошувати власність на чийсь серця і душі у нас потреби немає.

Еспресо ТВ

Богдан Яременко — дипломат, співзасновник і співголова Громадського фонду „Майдан закордонних справ“, Київ.

ДОЛЯ РЕФОРМ В УКРАЇНІ

Міжнародна валютна фальшивка: історія про антикорупційний суд

Сергій Сидоренко

За часи незалежності Україна мала п'ять президентів, і з цієї п'ятірки Петро Порошенко – без тіні іронії – є єдиним, під проводом якого держава зробила серйозні кроки у боротьбі з корупцією. Попри це, саме для П. Порошенка антикорупційні питання вже кілька років поспіль залишаються найбільшчими у взаєминах з партнерами. А дії Києва у цій царині чи не найбільше шкодять образі України на Заході.

Історія, що відбулася після зустрічі П. Порошенка з керівниками Світового банку (СБ) та Міжнародного валютного фонду (МВФ) у Давосі, є найяскравішою ілюстрацією того, як створюється ця напруженість.

Останніми днями медіакоманда Банкової, тобто Президентської адміністрації, активно поширює фальшиву інформацію про те, що президент, мовляв, переконав керівників цих інституцій пом'якшити вимоги щодо Антикорупційного суду. Дійшло до того, що в АП почали розпускати чутки про нібито „звільнення“ регіонального директора Світового банку за критичний лист, надісланий на Банкову та у парламент! Звісно, це не має під собою жодної підстави.

Жодних звільнень не було. Позиція МВФ і СБ залишається незмінною, і є офіційні підтвердження цього. Так само не змінилася європейська позиція. Натомість після останніх подій недовіра до Києва додатково поглибилася.

Хто саме вирішив пустити в пресу неправдиву інформацію щодо МВФ та Світового бан-

ку, навряд чи можливо стверджувати напевно, хоча від медійників доводилося чути принаймні два прізвиська представників інформаційної команди президента, хто „по секрету“ переповідав подробиці переговорів за закритими дверима. Як згодом підтвердилося – фальшиві подробиці.

У соцмережах фальшива новина отримала неабияку популярність. Мало того, що її поширили провідні „інформаційні бійці“ Банкової, на кшталт Віктора Уколова та Тараса Чорновола – одночасно схожу фальшивку, з посиланням на „власні джерела“ почали просувати також популярні блогери, які системно співпрацюють адміністрацією президента – 1,400 прихильних відгуків („лайків“) під постом Аллана Левітова, 1,500 у Пилипа Духлія, майже 800 прихильних відгуків у Карла Волоха.

З такою активністю авторитетних блогерів, кожен з яких посилався на „залізобетонні“ дані від джерел з Давосу, у читача цілком могло скластися враження, що МВФ та Світовий банк справді визнали помилку, пом'якшили вимоги щодо антикорупційного суду і готові прийняти позицію П. Порошенка.

От тільки вся ця історія є неправдою. Світовий банк нікого і не планував звільняти (а тим більше – свого регіонального директора). А МВФ ані на крихту не поступився позицією щодо Антикорупційного суду.

Власне, для фахівців-міжнародників це було очевидним. Процедури, які діють в СБ та МВФ, виключають появу листа, що суперечив

(Закінчення на стор. 13)

ЕКСПЕРТИ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ

Олігархи знову будуть домовлятися

42,5 відс. українців вважають олігархів головним гальмом розвитку країни. Про це свідчать результати опитування, проведеного Київським міжнародним інститутом соціології.

А чи зроблено щось з 2014 року для обмеження впливу олігархів і чи буде тема деолігархізації однією з ключових на виборах 2019 року?

Проблему коментує доцент Національного університету „Києво-Могилянська академія“ Ігор Лосев:

„42 відсотки – це замало. Вважати олігархів гальмом повинні б 90 відс. українців. Петра Порошенка обирали президентом в ситуації загрози повномасштабного російського наступу. Країна залишалася без легітимної влади. Тоді потрібна була якась постать. Ніхто не міг подумати, наскільки великий рівень морального занепаду олігархів. Українці сподівалося, що Порошенко усвідомить величезну відповідальність, яка на нього лягає. Але – не усвідомив. А суспільство отримало науку – олігархи невинуваті, не стануть іншими. Порошенко розуміє: якщо говорити про деолігархізацію, то таку боротьбу треба починати з себе. Він олігарх номер один. А починати з себе не хочеться.

З 2014 року суспільство не помітило якихось обмежень впливу олігархів. Хоча деякі з них навіть проявили здатність змінюватися на краще. Завдяки тому ж Ігореві Коломойському немає „Новоросії“ від Одеси до Маріуполя. Тоді Порошенко чомусь не пристав на його пропозицію заплатити всім олігархам за копіячу приватизацію і наповнити державний бюджет.

Якщо Порошенко не піде на вибори, то тема деолігархізації буде однією з ключових в кампанії. У іншому випадку – ні.

Не виключено, що окремі олігархи можуть піти на президентські вибори чи претендувати на інші керівні посади, враховуючи хаотичну систему державної влади і тотальну корупційність. Підє той, на кого поставить Москва – та почне допомагати фінансовими і медійними ресурсами, використовувати „п'яту колону“. Деякі телеканали вже зранку до вечора піарять доволі одіозних осіб“.

Думки київського політолога Петра Олещука:

„Навряд чи суспільство стало більш зрілим. Швидше таке ставлення є відображенням журналістських трендів та громадської думки. Зараз всі говорять про корупцію та олігархів – це позначається на суспільній свідомості. Петро Порошенко мовчить про деолігархізацію, бо з його вуст це звучатиме як „бджоли проти меду“. Тема для нього не дуже приємна, бо відразу постає запитання: хто він? Яким чином оцінювати його статус олігарха? Президентові вигідніше акцентувати увагу на євроінтеграції.

Олігархи взяли під контроль старі, великі підприємства, монополізували доступ до прибутків. І щоб зберегти це, почали активно втручатися у політику. У нинішніх умовах деолігархізація може завершитися зміною одних іншими. Бачимо це на прикладі Порошенка. Він після концентрації влади з рядового перетворився на топ-олігарха. Викоринити олігархів можна лише економічними способами – створювати умови для розвитку малого і середнього бізнесу, якщо такий почне домінувати. Тоді олігархія, як явище, вимре. Бо заснована на розшаруванні – невелика купка людей у державі контролюють все, і є загальний лідер виживає. Суспільство перебуває у жебрацькому стані, тому олігархи можуть скуповувати голоси на виборах, просувати свої партії.

На виборах президента 2019 року більші шанси перемогти будуть у того, хто краще нав'яже суспільний дискурс. Для Порошенка – це Європейський союз, для Юлії Тимошенко – соціальні виплати і тарифи. Третя сила може „вийхати“ на деолігархічному і антикорупційному гаслі.

Як правило, українські олігархи не претендують на керівні посади. Їм важливо бути не публічними, розкладати яйця в різні кошики. Швидше за все, домовлятимуться між собою, щоб хтось став президентом. Саме такий олігархічний консенсус зробив президентом П. Порошенка“.

„Газета по-українськи“

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Повернулися з полону

КИЇВ. – 2 лютого четверо українців, яких понад шість років утримували в полоні у Лівії, повернулися додому. Про це повідомило Міністерство закордонних справ України. Визволити заручників вдалося завдяки спільним зусиллям дипломатів та Служби зовнішньої розвідки. У вересні 2011 року стало відомо про затримання в Лівії понад 20 українських фахівців, які прибули для роботи на об'єктах нафтової промисловості. Їх звинуватили в участі у військових діях на боці Муамара Кадафі. У серпні 2014 року 18 українців повернулися з полону, четверо залишалися. (BBC)

■ „Національні дружини“ наводять порядок

КИЇВ. – 28 січня були приведені до присяги 600 учасників організації „Національні дружини“, яка має уже понад 1,000 членів у 18 регіонах. Організація патрулюватиме вулиці міст та допомагатиме поліцейам у боротьбі зі злочинністю. Вона керується законом України „Про участь громадян в охороні громадського порядку та патрулювання державного кордону“. (Радіо Свобода)

■ Українську пшеницю купують в Азії

КИЇВ. – Україна зіткнулась з падінням продажу пшениці до Індії, однак успішно компенсувала падіння, збільшуючи продаж до Індонезії – найбільшої економіки Південної Азії. Зросла конкуренція з боку Росії, яка отримала високий врожай і збільшила продаж на світових ринках. Індонезія, другий за величиною покупець пшениці, імпортувала 1.8 млн. тонн з України протягом цього сезону, що на 11 відс. більше, ніж за весь минулий сезон. Філіппіни також більше закупили пшениці цього сезону. Поставки до цієї країни стали найбільшими за 10 років. (Голос Америки)

■ Фільм вчить дітей української мови

КИЇВ. – Автори проєкту „Мова – ДНК нації“ Наталя Клименко та Павло Мельник-Крисаченко створюють мальований фільм для дітей дошкільного віку „Лепетуни“, який вчить української мови. Родина Лепетунів кукуварить, рибалять, ходить разом до крамниці, зоопарку і по ягоди. І при цьому навчає маленьких глядачів української мови, збагачуючи їхній словниковий запас і формуючи правильну вимову. Усього має з'явитися 11 серій. Автори фільму розповіли 3 лютого, що понад 800 добродушців подарували на фільм понад 260 тис. грн. (Радіо Свобода)

■ Щоб запобігти самогубствам

КИЇВ. – 5 лютого Міністерство охорони здоров'я та громадські організації зі сфери психічного здоров'я вирішили створити в Україні національну телефонну „гарячу лінію“ для емоційної підтримки українців та запобігання самогубству. Україна є однією з 25 країн світу з найвищими показниками самогубств, її показники є одними із найвищих у Європі. Проєкт називається „Лінія життя. Україна“. У звіті Всесвітньої організації охорони здоров'я (17 травня 2017 року) Україну віднесено до європейської десятки за статистикою самогубств з показником 20.1 на 100 тис. населення. Вона вона ділить 9-10 місця з Росією. Показники України значно перевищують дані більшості країн Євросоюзу і багатьох пострадянських країн. („Українська правда“)

■ Прихильники Саакашвілі провели ходу

КИЇВ. – 4 лютого у центрі Києва відбувся „Марш за майбутнє“. Активісти прямували з парку Тараса Шевченка до Європейської площі, де провели народне віче з участю провідників „Руху нових сил“. Вимоги – відставка Президента Петра Порошенка, вибори нового парламенту та формування нового уряду. Ходу супроводжували близько 2,000 поліцаїв та військовослужбовців Національної гвардії України. Недільні марші політична сила Михайла Саакашвілі „Рух нових сил“ проводить з жовтня 2017 року. „Марш за майбутнє“ – перша хода, організована у цьому році. (Радіо Свобода)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Уневажнено закон про голосування

ТАЛАГАСІ, Флориди. — Майже всі штати забороняють засудженим за поважні злочини злочинцям голосувати, але Флориди, яка часто відіграє критичну роль в президентських виборах, є одним з чотирьох штатів, які автоматично не відновляють право голосувати після того, як особи відбули своє тюремне покарання. Федеральний окружний суддя Марк Вокер, котрий був призначений на посаду колишнім Президентом Бараком Обамою, вирішив 1 лютого судовий позов на користь дев'ятох колишніх злочинців, яким штат відмовився відновити право голосувати. Республіканський губернатор Рик Пері заявив, що штат оскаржить це рішення, тому що „засуджені злочинці мають довести, що вони можуть жити без злочинства. Минулого місяця штат погодився поставити пропозицію на виборах в листопаді, щоб автоматично відновити право голосувати особам, котрі відбули покарання, за винятком тих, котрі були засуджені за вбивство або сексуальні провини. („Reuters“)

■ Виграш у лотерії можуть не видати

КОНКОРД, Нью-Гемшир. — Минулого місяця одна жінка виграла у стейтової лотерії 559.7 млн. дол. Тепер вона подала судові документи до стейтового уряду, кажучи, що вона бажає залишитися анонімною. Але стейтовий закон вимагає оприлюднення імен переможців лотерії. Згідно з правилами, переможець має підписати свій лотерійний квиток. Якби вона була підписала на так званий фінансовий траст, тоді могла б залишитися анонімною. Лотерійна комісія каже, що зміна підпису тепер уневажнить квиток. Її адвокат є партнером Віліяма Шагіна, котрий є чоловіком сенатора з Нью-Гемшир Джіні Шагін. („Business Insider“)

■ Москва заспокоює НАТО про ракети

МОСКВА. — Росія скритикувала реакцію Литви на розгортання ракетних систем в сусідньому російському регіоні, кажучи, що це не є загрозою країнам НАТО. Дмитро Песков, представник Президента Росії Володимира Путіна, сказав 6 лютого, що Росія має повне право розташувати ракети на своїй території. Розгортання нових ракетних систем типу „Іскандер“ в Калінінграді підтвердив 5 лютого голова Комітету оборони Державної Думи Федеральних зборів Російської Федерації генерал Володимир Шаманов. Він додав, що це було відповіддю на розташування військ НАТО в країнах Балтії та Польщі, яке НАТО провело після захоплення Криму Росією в 2014 році. В минулому США й НАТО називали розгортання цих ракет провокацією, яка порушує договір про обмеження ядерної зброї середнього засягу. Але Росія каже, що США порушили договір, коли встановили оборонну ракетну систему „Aegis“ в Європі. („Newsweek“)

■ Нікі Гейлі зробила заяву про Росію

ВАЙТ-САЛФІР-СПРІНГС, Західня Вірджинія. — Посол США до ООН Нікі Гейлі пояснила 1 лютого республіканцям, що Росія залишається супротивником. „Росія не є нашим другом“, — сказала вона, звертаючись до законодавців, членів Республіканської партії, протягом робочого зібрання, на якому члени партії розробляли пляни на проміжні вибори до Конгресу. Посол додала, що „Росія не буде нашим другом, доки її уряд матиме ті самі цінності, як і тепер, доки він продовжуватиме вести себе в міжнародній сфері так, як тепер“. Н. Гейлі визнала, що Кремль намагався втрутитись до президентських виборів, однак, зазначила, „немає жодних причин вважати, що це вплинуло на те, хто переміг, а хто програв“. „Я не знаю, чого Росія очікувала від американських виборів, однак, мушу сказати, що їм не подобається те, що вони отримали в результаті“, — наголосила вона. „Факт полягає в тому, що минулого року ця адміністрація провадила жорсткішу політику у відношенні до Росії, ніж будь-яка американська адміністрація від часів Рональда Рейгана“, — підкреслила Н. Гейлі. Серед прикладів цієї політики вона вичислила озброєння України, а також операції в Сирії проти союзника Росії Президента Башара аль-Асада. („Голос Америки“)

ІНТЕРВ'Ю

„Ми врятували свій народ, ми не впали в ноги окупантам” – Рефат Чубаров

Катерина Некреча
Крим.Реалії

Крим.Реалії підготували інтерв'ю в двох частинах з головою Меджлісу кримськотатарського народу, народним депутатом України Рефатом Чубаровим. Подаємо тут скорочену версію інтерв'ю (повний текст: <https://ua.krymr.com/a/29001942.html> і <https://ua.krymr.com/a/29011293.html>). Крим.Реалії – кримський проект української служби Радіо Свобода започаткований у березні 2014 року, відразу після окупації та під час анексії Російською Федерацією Кримського півострова.

– [На інтернеті] Ви коментуєте, вступаєте в дискусії, ревно ставитеся до питань про Меджліс, кримських татар. Здається, що Ви залучені в це, що вам цікаво й те, що пишуть у Facebook, що пишуть журналісти... Чи справді це так?

– Може скластися таке відчуття, що я постійно в Facebook. Але, скажімо, зал Верховної Ради... Сидіти й тупо слухати обговорення того чи іншого питання, коли ти вже визначився у своєму рішенні з цього питання, – велика розкіш. Але піти не можна, тому що треба проголосувати. Тому у мене, як правило, навушник у лівому вусі, щоб все-таки контролювати, про що йде дискусія. А переді мною або планшет або телефон – там я або дивлюся кореспонденцію, відповідаю на листи, реагую на повідомлення в Facebook.

– Коли Ви написали свій перший пост у Facebook? Пам'ятайте, коли зареєструвалися в цій соціальній мережі?

– Це був 2012 рік. За характером я консерватор, і щоб долучитися до чогось кардинально нового, мені треба відчувати потребу. Я кілька років придивлявся до Facebook, мені здавалося, що це щось несерйозне. Але в якийсь момент я зрозумів, що це використання дуже багатьох можливостей, які ти не можеш в інших формах реалізувати. Тут безпосередньо можеш говорити з людьми, яким ти або цікавий, або яким ти ненависний. Є можливість говорити їм в обличчя те, що хочеш. Коли я це усвідомив, я буквально за кілька місяців увірвався у Facebook.

– Чи є у вас чорний список журналістів, ЗМІ, користувачів Facebook?

– У свій час я дуже бурхливо реагував на повідомлення, які у мене з'являлися в чаті (розмова на інтернеті) – брудного, образливого характеру. Особливо під час окупації та в перші роки після того, як мені заборонили в'їжджати в Крим. І я таким людям відповідав в їхньому стилі: чим бруднішим був випад у мою адресу, тим жорсткіше в такій самій формі він отримував відповідь. Я цих людей відразу банив, не розбираючись. Я ніколи не думав, що так багато каламуті може піднятися, зокрема й серед знайомих мені людей. Раптом після приходу російських окупантів ці люди уявили себе вершителями не тільки долі Криму, але й моєї. Але потім я зрозумів, що не хочу опускатися до їхнього рівня. Тому що людина, яка починає тебе ображати, позбавлена можливості розуміти, що ти їй кажеш.

Що стосується журналістів... Останнім часом ми спостерігаємо дилетантів у всіх сферах суспільного життя, і журналістика тут не виняток. Дуже прикро, коли в найбільш серйозних питаннях журналіст намагається задовольнити свої уявні або явні фобії. Замість того, щоб розкрити співрозмовника або висвітлити тему, він намагається повірити громадській думці. Не всі погоджуються з такого роду моїми міркуваннями, але я так бачу. З такими журналістами я намагаюся не взаємодіяти.

– Чому Вас це так зачіпає?

– Журналіст не менш відповідальний перед суспільством, ніж обрана посадова особа. Журналіст може критикувати все й вся, але при цьому я осо-

Рефат Чубаров, голова Меджлісу кримськотатарського народу. (Фото: Український кризовий медіа-центр)

бливо ціную тих з них, які підводять свого читача до можливих вирішень проблем. Огульна й така безмежна позиція „зрада” в сьогоднішній ситуації мене не влаштовує.

Журналісти, звертаючись до тих чи інших проблем, мають створити у читача бажання залучитися до цієї роботи, а не впасти у відчай. Навіть якщо ситуація ахова, якщо вона навіть страшно катастрофічна.

– У 2013 році Ви перемогли на виборах голови Меджлісу. Ви набрали 126 голосів, Ремзі Ільясов (зараз – віце-спікер контролюваного Росією парламенту Криму – ред.) набрав на 12 голосів менше. Як Ви думаєте, якби трапилося навпаки, це щось би змінило? Адже в 2014 році Ільясов перейшов на бік російських окупантів.

– Все досить драматично відбувалося. Десь за місяць у нас була зустріч з Ремзі Ільясовим з його ініціативи. Ми говорили про те, як будемо взаємодіяти після Курултаю (національного з'їзду). Він запитав, чи готовий я, якщо буду обраний головою, запропонувати йому посаду першого заступника. Він продовжив, що якщо він буде обраний, то відразу запропонує мені посаду першого заступника голови. Я відповів, що не буду цього робити. Також тоді я сказав, що якщо я не буду обраний, то не буду балотуватися і на члена Меджлісу.

Коли результати голосування стали відомі, він мені через своїх контактів ще раз повідомив, що хотів би очолити управління взаємодії з органами державного управління, депутатами місцевої ради. Я відповів, що не готовий запропонувати йому посаду, що у нього є найвищий статус члена Меджлісу кримськотатарського народу й що він обов'язково знайде собі застосування.

– Якби Ремзі Ільясов тоді переміг, як би він вчинив у 2014 році?

– Те, що відбувалося в перший місяць окупації і відбувається зараз, вимагає постійного осмислення. Було дуже багато мотивацій в наших головах, які визначали нашу позицію. Багато моїх дії та рішень були пов'язані з моїм розумінням необхідності захисту кримськотатарського населення, яке залишилося практично наодинці з російською військовою машиною. Я впевнений, що переважна більшість моїх колег теж виходили з цього.

Деякі мої друзі говорять про те, що Ремзі завжди жив образою на рішення Курултаю, який його, як він вважає, не підтримував. Але ж 114 голосів – це немало. На 12 голосів менше взяти – це майже що рівні були сили. Я хотів би, щоб у вас колись була можливість звернутися до нього з цими питаннями, хоч така ймовірність близька до нуля. Ми повернемося до Криму, у мене сумнівів жодних немає, але думаю, що Ремзі буде далеко звідти. Я бачу такою його долю.

– Чому?

– Я просто знаю. Я вважаю, що треба дуже диференційовано підходити до відповідальнос-

(Закінчення на стор. 12)

„Кремлівська доповідь“ США: хто увійшов і що це означає

Департамент фінансів США опублікував перелік політиків і олігархів, які мають зв'язки з Володимиром Путіним – так звану „кремлівську доповідь“, яка стала мовби додатком закону про санкції, підписаного Дональдом Трампом у серпні 2017 року.

В документі міститься 210 імен. Це 114 високопосадовців і керівників держкомпаній, а також 96 олігархів.

Серед бізнесменів, що потрапили до „кремлівської доповіді“ – мільярди Алішер Усманов, Роман Абрамович, Олег Дерипаска, Вагіт Алекперов, Сулейман Керімов і Юрій Мільнер. Досі вони не були під санкціями, які США та Європа запроваджували проти Росії після анексії Криму і початку збройного конфлікту на сході України в 2014 році.

Також у списку є засновник „Лябораторії Касперського“ Євген Касперський, банкіри Герман Греф, Андрій Костін, Петро Авен і Олег Тиньков, а також співвласник „Норильського нікелю“ Володимир Потанін.

Нещодавно Петро Авен, співвласник „Альфа-банку“, заявив, що банк не буде обслуговувати оборонні підприємства, але це не врятувало його від включення до „кремлівської доповіді“.

На цих людей не будуть автоматично поширюватися будь-які заходи з санкційного списку, як от заморожування активів чи відмова в американських візах.

Однак, їх присутність у такому списку може спонукати банки та інші організації у США та Європі не вести з ними бізнес, пише агентство „Bloomberg“.

Сам список не є санкційним, жодні обмеження покищо не запроваджуються, а покарання за співпрацю з ними не передбачено, якщо вони

до цього часу не були під санкціями.

Хто ще у списку?

У „кремлівській доповіді“ знайшлося місце майже для всієї адміністрації Президента В. Путіна (43 прізвища) та уряду Росії. Є в списку й ті, кого вважають друзями В. Путіна – Аркадій і Борис Ротенберги і Геннадій Тимченко, які вже були під санкціями.

До списку також увійшли голова „Роснефту“ Ігор Сечін і давній соратник В. Путіна, керівник „Газпрому“ Олексій Міллер.

З російських чиновників туди потрапили голова адміністрації президента Антон Вайно, його заступник Олексій Громов, прес-секретар президента Дмитро Песков, помічник В. Путіна Владислав Сурков, який відповідає, як вважається, за ситуацію на Донбасі.

Слідом за Кремлем окремим розділом йде уряд на чолі з Дмитром Медведевим. До доповіді потрапили всі вісім віце-прем'єрів і 22 міністри. Також спікери обох палат парламенту В'ячеслав Володін і Валентина Матвієнко, керівники зовнішньої розвідки і Федеральної служби Сергій Нарішкін і Олександр Бортніков, начальник генштабу Валерій Герасимов, колишній голова кремлівської адміністрації Сергій Іванов, посадник Москви Сергій Собянін, Генеральний прокурор Юрій Чайка і навіть співвласник мережі супермаркетів „Магніт“ Сергій Галицький.

Напередодні прес-секретар президента Д. Песков назвав доповідь „прямою і очевидною спробою прив'язати якісь дії до виборів (президента Росії) так, щоб вплинути на них“. І додав, що „жодного впливу не буде“.

Бі-Бі-Сі

АМЕРИКА І СВІТ

■ Сталося падіння курсів акцій

НЮ-ЙОРК. – 5 лютого на американських фондових біржах відбулося різке падіння курсів акцій. Два з трьох головних ринкових індексів знизилися більше ніж на 4 відс. Нафта, що видобувається у США, подешевшала на 3 відс. Індекс „Dow Jones“, який відображає вартість акцій 30 найбільших американських компаній, упав на 1,175 пунктів, або на 4.6 відс., що є найбільшим падінням з серпня 2011 року. У попередні три дні торгів на Вол-стріт курси акцій також різко знижувалися. Услід за цим відбулося падіння котировань на ринках в Азії і Європі. Таких струсів не було на американських фондових біржах щонайменше протягом останніх двох років. За словами трейдерів, настрої на біржах були близькі до панічних. (Радіо Свобода)

■ У Збройних Силах США зросла платня

ВАШІНГТОН. — Президент Дональд Трамп підписав президентський наказ, даючи членам Збройних Сил США підвищу платні на 2.4 відс. за 2018 рік. Це є найвища підвишка для військовослужбовців від 2010 року, коли Президент Барак Обама схвалив підвищу на 3.4 відс. Минулого року члени Збройних Сил отримали підвищу на 2.1 відс. Бюро Білого Дому з управління й бюджету рекомендувало дати їм 2.1 відс. на цей рік, але Д. Трамп підвищив це до 2.4 відс. Урядові профспілки вимагали, щоб федеральні працівники отримали стільки ж, що військові, але президент вирішив надати їм підвищу на 1.9 відс. („www.military.com“)

■ Президент Єгипту підтримав християн

КАЇР. — Президент Єгипту Абдел-Фатах ель-Сісі виявив свою солідарність з християнами, котрі зазнають утисків в його країні, коли він символічно прийшов на православну різдвяну відправу в новій катедрі, яку одночасно освячено. Катедра Різдва Ісуса Христа в новій адміністративній столиці країни, 28 миль на схід від Каїру, вміщує 9,000 осіб і є найбільшою на Середньому Сході. Стоячи разом з коптським Папою Тавадросом II, котрий раніше привітав президента й впровадив його у храм, А. Сісі закликав присутніх до єдності, миру й любови. Президента щиро вітали, бо більшість єгипетських християн вважають його своїм оборонцем проти ісламського екстремізму. („The Boston Globe“)

Росія розташовує ракети в Калінінграді

РУКЛЯ, Литва. — Росія розгортає додаткові ракети в Калінінграді над Балтійським морем. Ці ракети мають спроможність нести ядерні головки і є розташовані на цій російській території на постійно. Про це сказала 5 лютого репортерам Президент Литви Далія Грубавскайте під час відвідин військ НАТО в місті Рукля. Вона назвала це загрозою не лише Литві, але й „половині всіх європейських країн“. Ці ракети можуть летіти на відстань 310 миль. В минулому Росія їх розгортала в Калінінграді тимчасово під час маневрів. („Associated Press“)

■ Син Кастра поповнив самогубство

ГАВАНА. — Найстарший син колишнього кубинського диктатора Фіделя Кастра поповнив самогубство, повідомила державна преса 1 лютого. В офіційному повідомленні сказано, що 68-літній Фідель (прозваний „Фідоліто“ за подібність до батька) Кастро Діаз-Баларт лікувався від глибокої депресії. Він був сином Ф. Кастра і його першої дружини Мірти Діаз-Баларт. Його 90-літній батько помер у листопаді 2017 року, передавши владу своєму братові Раулеві в 2008 році. Ф. Діаз-Баларт був науковим радником Державної Ради та віце-президентом кубинської Академії Наук. Він народився у США, де його мати проживала після розлучення з його батьком. Підготувавши комуністичну революцію на Кубі в 1950-их роках, Ф. Кастро переконав свою колишню дружину дозволити малому „Фіделітові“ відвідати його, але відтак відмовився відіслати його назад до матері. В дорозі до матері, Ф. Діаз-Баларт очолив Комісію атомової енергії, але батько усунув його з цієї посади у 1990-их роках з неназваних причин. („Fox News“)

Президент СКУ побував у Страсбурзі й Давосі

Учасники засідання (зліва): президент Міжнародної благодійної організації „Карітас України“ Андрій Васюкович, віце-президент ПАРЕ, голова делегації України в ПАРЕ Володимир Ар'єв, президент СКУ Євген Чолій та директор Представництва СКУ зі зв'язків з міжнародними організаціями в Брюсселі Марина Ярошевич. (Фото: СКУ)

ДАВОС, Швейцарія. – 24-26 січня президент СКУ Євген Чолій брав участь у Всесвітньому економічному форумі в Давосі. Триденна програма включала участь у низці заходів в Українському домі, який цього року вперше запрацював під час Всесвітнього економічного форуму, а також в „Українському сніданку“, який організував підприємець Віктор Пінчук, та в прийнятті Уряду Канади.

Під час цих заходів Е. Чолій зустрівся з міжнародними урядовцями та підприємцями, яким наголошував на останніх позитивних змінах в Україні та на її великих можливостях. 25 січня в Українському домі Е. Чолій зустрівся з Президентом України Петром Порошенком, якого запевнив у подальшій підтримці України з боку СКУ та об'єднаній навколо нього української діаспори.

26 січня президент СКУ мав слово в Українському домі, в якому відзначив діяльність українського економіста зі світовим іменем та відомого філантропа Богдана Гаврилишина, який був співголовою першого Всесвітнього економічного форуму. В Українському домі Е. Чолій узяв участь у зустрічі з братами Віталієм і Володимиром Кличками під назвою „Творчість, Інновації, Можливості: створення чемпіонів світу“ та в кількох панелях.

СТРАСБУРГ, Франція. – 22-23 січня президент Світового Конгресу Укранців (СКУ) Євген Чолій узяв участь у зимовій сесії Парламентської асамблеї Ради Європи (ПАРЕ) у Страсбурзі, де виступив на її додатковому заході „Гуманітарна криза в Україні та триваюча російська агресія“ й зустрівся з високопосадовцями Ради Європи та головами і членами делегацій держав-членів ПАРЕ.

Під час зустрічей президент СКУ заохочував підтримати резолюцію Комітету з міграції, біженців та переселених осіб, яку ПАРЕ прийняла 22 січня на підставі звіту „Гуманітарні наслідки війни в Україні“, підготовленого депутатом від Литви Егідіусом Варейкісом.

Е. Чолій також зосередився на масштабних витратах України в 2017 році на потреби внутрішньо переселених осіб та привернув увагу зокрема до того факту, що в минулому році в рамках Плану гуманітарного реагування ООН Україна отримала лише чверть закладеної в бюджет суми.

Е. Чолій наголосив на важливості подальшої протидії російській агресії, яка продовжує бути серйозною загрозою як для територіальної цілісності України, так і для миру та стабільності в світі.

СКУ

Пам'ятаймо про 1918 рік

Виповнюється 100 років першої війни радянської Росії проти незалежної України. Проголошення Української Народної Республіки (УНР) викликало невдоволення більшовицького уряду Росії. В ніч на 30 листопада 1917 року більшовики спробували підняти повстання у Києві проти Центральної Ради, але зазнали поразки. Більшовицьке повстання в Одесі теж закінчилося поразкою більшовиків. Росія почала пропагандистську війну проти України, одночасно готуючи збройну агресію. У листопаді 1917 року в Україну перевезли 10 тис. ґвинтівок, декілька мільйонів набоїв і багато іншої зброї.

3 грудня 1917 року було вручено ультиматум Центральній Раді, розпочалася російсько-українська війна. 9 грудня 1917 року червні загопи під командуванням Володимира Антонова-Овсієнка окупували Харків. Тактика більшовиків полягала в просуванні лініями залізниць і встановленні контролю над великими промисловими й транспортними центрами. Воєнні сили УНР складали добровольчі формування Вільного козацтва та українізовані добровольчі частини Російської імператорської армії.

4 січня 1918 року почався загальний наступ збройних формувань Росії проти України. 30-тисячна російська армія вирушила з Гомеля і Брянська. Одночасно на Лівобережжі було підготовлене повстання місцевих більшовицьких груп. 9 січня 1918 року більшовики захопили Катеринослав, Олександрівськ (Запоріжжя), Полтаву, Глухів і Конотоп. Російські війська під командуванням Михайла Муравйова почали наступ на Київ. 22 січня 1918 року Україна була проголошена незалежною державою. Центральна Рада для захисту столиці вислала військові частини, сформовані з добровольців, на Полтаву і Бахмач. 29 січня 1918 року відбувся бій під Крутами. Наступ російських військ тривав і 8 лютого український уряд залишив столицю. Три дні в місті тривав терор, спрямований проти українців.

9 лютого 1918 року УНР підписала Брест-Литовський мирний договір. Україна була визнана незалежною державою і попросила військової допомоги у Німеччини. 21 лютого німецькі, а 27 лютого австрійські війська увійшли в Україну. В кінці лютого Центральна Рада та уряд УНР повернулися до Києва.

Проте українська влада не змогла стабілізувати внутрішньополітичну ситуацію в Україні. В регіонах процвітали корупція і бандитизм. У ніч на 30 квітня прихильники Гетьмана Павла Скоропадського захопили владу. Розпочалось антигетьманське повстання. Цими негараздами скористалася Москва. Червона армія без оголошення війни у грудні 1918 року почала новий наступ на Україну. Українські військові сили склалися з Корпусу Січових Стрільців, Запорізького корпусу, а також з повстанських загонів, якими командували політично неутральні отамани Нестор Махно, Нечипір Григорій, „Ангел“, „Зелений“ та інші, які часто переходили на бік більшовиків. Впродовж грудня 1918 року більшовицькі війська, за співпраці деяких отаманів, зайняли Лівобережжя, а 5 лютого 1919 року підійшли до Києва і уряд знову був примушений залишити столицю.

Події 1918 року мають навчити сучасників в Україні пильності – 100 років тому Росія стала агресором щодо України і досі не поступилася у цьому ні на крок.

ІСТОРІЯ

Довкола історичної битви під Крутами багато мітів

Станіслав Цалик, BBC

Бій під Крутами, 100-річчя якого відзначила Україна, був не просто епізодом збройного протистояння між УНР і Росією. Він став легендою, одним із символів української революції. Можна нагадати про історичне значення Крутянського бою: він на чотири дні призупинив рух російських окупантів у напрямку Києва. Цей виграний час дозволив дипломатам України підписати Берестейський мирний договір з Німеччиною, Австро-Угорщиною, Болгарією та Османською імперією, який, серед іншого, визнав УНР незалежною, рівноправною державою.

Разом із тим бій під Крутами – чи не найбільш мітологізована сторінка історії України ХХ ст. Чому так сталося?

По-перше, через брак документів про чисельність військ, перебіг подій, кількість втрат тощо – головним інформаційним джерелом слугують спогади. Добре, коли вони доповнюють сухі архівні матеріали живими подробицями, цікавими епізодами. Проте дуже небезпечно для розуміння загальної картини, коли мемуари – рід суб'єктивна за визначенням – стають єдиним інформаційним джерелом.

По-друге, через тривалу заборону цієї теми в радянській Україні, спомини учасників подій та публіцистичні розвідки публікувалися виключно в емігрантських закордонних виданнях. З настанням незалежності України ці матеріали почали передруковувати в Україні без критичного до них ставлення.

Тому чи не головним джерелом інформації про Крутянські події виявилася праця Дмитра Дорошенка „Історія України. 1917-1923“, написана 1930 року в Берліні. Перевидана кілька разів у незалежній Україні, вона, на жаль, містить чимало перекручень, слугуючи і нині основним джерелом вигадок про той бій.

Під час перепоховання загиблих героїв Крут у Києві 19 березня 1918 року хтось із промовців, виголошуючи прощальне слово, емоційно провів паралелю із 300 спартанцями під Термопілами.

Те влучне порівняння потім неодноразово цитували, і згодом склалося уявлення, ніби 29 січня 1918 року озброєним більшовиком протистояли 300 студентів, і всі вони загинули. Самі ж Крути почали називати (і дотепер називають) „українськими Термопілами“.

У поезії „Під Крутами“ (1931 рік) Олесь Бабій згадує „триста юних, сміливих“, подає, що всі вони загинули („впало триста“) і порівнює ситуацію з Термопілами. Насправді залізничну станцію Крути захищали 250 (за іншими даними – не менше 400) старшин і курсантів Першої української військової школи ім. Богдана Хмельницького; 114 (або 130) добровольців 1-ої сотні Куреня студентів Січових Стрільців (серед них – студенти університету св. Володимира, учні гідротехнічної школи, учні лікарської школи), 60 вояків Куреня смерті, 80 бійців чернігівського вільного козацтва, кавалерійський загін.

Загалом, отже, було 500-600

захисників.

Вигадку про те, що під Крутами не було українського війська, а станцію захищали тільки студенти, першим поширив Д. Дорошенко 1921 року в нарисі „Пам'яті тих, що полягли під Крутами“. Він же подав причиною їхньої загибелі те, що офіцери повтікали з поля бою. І звинуватив у смерті молодих патріотів вище керівництво УНР. Зі звинуваченням більш-менш зрозуміло: опинившись у вигнанні, українські політики почали шукати причини поразки Визвольних змагань. І, відповідно, винуватців. Д. Дорошенко, колишній міністер закордонних справ в уряді Гетьмана Павла Скоропадського, мав свої порухунки з очільниками Центральної Ради. Між тим, російські більшовики навалилися на станцію Крути, маючи 6,000-7,000 тис. багнетів, тобто – щонайменше – десятиразову чисельну перевагу. Навіть за такого співвідношення сил наші хлопці тримали оборону п'ять годин. Причиною відступу стали брак набоїв і загроза оточення.

Натомість двоє офіцерів не „втекли“, а відбули до Ніжина (суттєво: ще до початку бою), щоб підсилити лави захисників Крут українізованим полком ім. Тараса Шевченка. Це їм не вдалося.

Мітотворчість про Крути не вщухала в діяспорі і в 1930-ті роки, коли бій почали оспівувати поети і публіцисти, попри брак інформації про справжній перебіг подій.

Точна дата бою на тоді не була відома – 29 чи 30 січня. Навіть рік інколи подавали як 1919.

Інтерес до подвигу крутянців посилювався під час Другої світової війни – він сприймався як своєрідна паралель із боротьбою ОУН і УПА проти червоних. З'явилися навіть вигадки, ніби крутянці належали до Галицько-Буковинського куреня Січових Стрільців, а на станцію Крути їх скерував особисто Євген Коновалець.

Були й фотографічні помилки. Довгий час вважали, що похорон героїв Крут – велелюдна процесія київськими вулицями 19 березня 1918 року – відображено на світлинах, надрукованих львівським (на той час закордонним) ілюстрованим журналом „Літопис Червоної Калини“ у 1931 та 1932 роках.

Принаймні, редакційні підписи не залишали жодних сумнівів – проводжають в останню путь саме крутянців. Нещодавно з'ясувалося: ті світлини насправді представляють іншу масову ходу – похорон жертв більшовицького терору, що відбулися в столиці 10 березня 1918 року.

Інше фото до тієї самої публікації подає справжній похорон героїв Крут. Дві різні жалобні процесії журнал помилково об'єднав у одну.

У питанні щодо місця останнього спочинку захисників теж заразно ставити крапку. Здавалося б, загальновідомо: поховані в Києві, на Аскольдовій могилі. Про це нагадує і хрестоматійний вірш Павла Тичини „Пам'яті тридцяти“ („На Аскольдовій могилі поховали їх“), написаний у томі ж березні 1918 року.

Але кілька років тому знайшли-

(Закінчення на стор. 18)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com
Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.	

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Тимофій Сосновий досліджував Голодомор

Дякую за турботу і поміщення 26 січня у „Свободі“ мого листа про Тимофія Соснового, який був і є доволі знаковою особою при дослідженні кількісних показників жертв Голодомору в Україні. Принаймні співробітники Інституту демографії та соціальних досліджень ім. Михайла Птухи та низка українських істориків та політиків у кінці 1980-их років використовували його напрацювання.

Між тим Т. Сосновий, який найбільш активно проявив себе в період німецької окупації Харкова у 1941-1943 роках практично випав з поля зору дослідників та науковців. Соромно казати, але українська історична наука навіть не має його фотографії.

Т. Сосновий належав до другої хвилі харківської міграції 1943 року. Тоді велика група чиновників та громадських діячів разом з відступаючими німцями поділялася за кордон. Більшість з них, пройшовши „фільтрацію“, оселилась у Німеччині. Серед них був Т. Сосновий, який деякий час був членом студійної групи Закордонного представництва Української Головної Визвольної Ради, створеної у 1952 році і співпрацював з Українським Вільним Університетом (УВУ). Мабуть, в УВУ йому і присвоїли звання професора. Про еміграційний період вказаної людини відомо, що він входив у групу з дослідження демографічних втрат України у радян-

ський період історії. Як і за яких обставин він опинився за океаном, чим займався і коли створив сім'ю – суцільні прогалини.

Проблема і в тому, що у своїх наукових працях про нього фрагментарно згадує лише член харківської „Просвіти“ Дмитро Соловей. А от з емігрантських мемуаристів (навіть ті, з якими він міг спілкуватись в окупованому Харкові) – жоден. Тому при зборі матеріалу про вказану особу цінною є будь-які дані, або поради про напрям пошуку.

З подякою і повагою,

Олександр Салтан,
Харків

Могила Єлизавети і Тимофія Соснових на Українському цвинтарі св. Андрія у Савт-Бавнд-Бруку, Нью-Джерсі. (Фото: Левко Хмельковський)

ВІДГОМІН ВІЙНИ

Звернення української громади Франції до міністра закордонних справ України

29 січня інтернет-видання „Тиждень.іа“ оприлюднило вміщене нижче звернення української громади Франції до Міністра закордонних справ України Павла Клімкіна. Ініціативу паризької громади підтримали понад 1,500 осіб. З-поміж них голова Союзу Українців Франції Богдан Білогоцький, голова Спільки Української Молоді Жан-П'єр Пастернак, голова Союзу Українок Франції Надія Мигаль, Владика Борис Гудзяк, настоятель катедр собора св. Володимира в Парижі о. Михайло Романюк, настоятель Української православної автокефальної церкви о. Іван Радевич, співаки, художники, науковці, журналісти, підприємці, всі ті члени громади, хто пам'ятає Василя Сліпака та шанує його пам'ять.

Шановний пане Міністре!

Представники української громади Франції звертаються до Вас з проханням надати Культурно-інформаційному центрові при Посольстві України у Фран-

ції, в Парижі, ім'я Героя України, соліста паризької опери Василя Сліпака.

Василь жив у Парижі майже 20 років, виступав на сценах багатьох славетних театрів світу. Він

не раз виступав і в Культурно-інформаційному центрі Посольства. Зокрема згуртував, від початку війни, своїх колег-музикантів у так звану „Музичну сотню“, задля збору фондів на підтримку захисників України. Яскрава кар'єра та професійні перспективи не були для Василя пріоритетом. На першому плані для нього була доля Батьківщини, боротьба за її незалежність і суверенітет. У 2016 він долучився до загону добровольців та загинув 29 червня на Світлодарській дузі. Василь Сліпак став першим в історії України добровольцем, якого посмертно нагороджено Золотою Зіркою Героя.

Український Культурно-інформаційний центр у Парижі грає визначну роль у інформуванні французів про події в Україні та в роз'ясненні української позиції стосовно актуальних проблем сучасності. В центрі відбуваються фотографічні та мистецькі виставки, зокрема присвячені, й війні на Донбасі, окупації частини українських територій, організовуються конференції, що роз'яснюють політику деколонізації, яка здійснюється в Україні, проходять зустрічі з українськими та французькими письменниками, митцями, активістами кримськотатарського руху, адвокатами політв'язнів Кремля, правозахисниками, політиками... Під час гібридної війни, коли Росія відкрила вже другий культурний центр у самому центрі Парижу, а також поставила до дії франкомовну версію телеканалу RT, значення своєрідного форпосту української комунікації, яким став Культурно-інформаційний центр, важко переоцінити.

Ми знаємо, що у контексті створення такої державної структури, як Український інститут, в колах українських політиків обговорюється перспектива ліквідації паризького Культурного центру, замість якого планується відкрити філію згаданого Інституту. Цілком підтримуючи ідею заснування Українського інституту, хотіли б звернути увагу, що припинення діяльності Культурного центру в Парижі було б неймовірно шкідливим

і спричинило б вакуум на період становлення нової структури у просуванні української культури за кордоном та відстоюванні українських інтересів в умовах гібридної війни.

Просимо Вас, шановний пане Міністре, не погоджуватися на ліквідацію Українського культурного центру в Парижі, а навпаки — максимально підтримати цю важливу інституцію та присвоїти їй ім'я Героя України Василя Сліпака. Вважаємо, що у той час, коли Росія невпинно збільшує свою присутність у такій впливовій європейській країні, як Франція, раптово зупинити налагоджену систему української комунікації було б неприпустимо.

„Український тиждень“

МОВА – ДУША НАЦІЇ

Пропонують оголосити Рік утвердження державної мови

Звернення до Президента Петра Порошенка з проханням оголосити 2018 Роком утвердження державної мови підписали 74 провідні українські правозахисники, науковці, письменники, митці та видавці. Серед них – Герой України, голова Всеукраїнського комітету захисту прав політв'язнів, кавалер ордену Свободи Степан Хмаря; Герой України, правозахисник, письменник, лауреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка Левко Лук'яненко; літературознавець, доктор філологічних наук, професор Національного університету „Києво-Могилянська академія“, лауреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка Віра Агеєва; живописець, лауреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка, кавалер ордену Свободи Іван Марчук; професор Національного університету „Києво-Могилянська академія“, доктор філологічних наук Лариса Масенко; правознавець, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, член-кореспондент НАН України Володимир Шаповал та інші видатні діячі країни.

Так вони долучаються до ініціативи народних депутатів та культурних діячів, які вже надіслали листи на підтримку проголошення

Року утвердження державної мови.

„Стратегічним завданням держави є забезпечення неухильного дотримання конституційних гарантій щодо всебічного розвитку і функціонування державної мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України, – йдеться в листі. – В умовах гібридної російської агресії проти України це сприятиме консолідації суспільства, посиленню національної безпеки та суверенітету України і захисту національного мовно-інформаційного простору“.

Раніше ідею проголошення Року утвердження державної мови підтримав Світовий Конгрес Українців та Ініціативна група „Першого грудня“. Вони надіслали до Адміністрації президента листи зі обґрунтуваннями проголошення Року утвердження державної мови.

10 листопада 2017 року звернення до Президента Петра Порошенка з пропозицією оголосити 2018 рік Роком утвердження державної мови підписали 178 народних депутатів. 17 листопада його підтримав Комітет з питань культури й духовності Верховної Ради. А згодом – 36 письменників, науковців і митців.

„Газета по-українськи“

Оголошено конкурс Фундації УВУ

НЮ-ЙОРК. – Фундація Українського Вільного Університету оголошує літературно-науковий конкурс за 2017 рік. Премії конкурсу походять з окремого фонду, влаштованого 31 грудня 1997 родинами Стефана і Емілії Волянників та Теодора і Софії Швабінських з Огайо. Від того часу фундація щороку проводить конкурс.

Просимо вислати свої твори, які вперше появились друком у 2017 році (не перевидання) до бюро Фундації УВУ: Ukrainian Free University Foundation, 136 Second Avenue, New York, NY 10003-7905 до 30 червня цього року у формі повістей, новель, поезії, наукових есеїв, публіцистики тощо. Рішення журі буде проголошене у вересні, а лауреати будуть повідомлені та нагороджені на громадському зібранні в Україні до кінця цього року.

Аскольд Лозинський, голова
Стефан Слущкий, секретар
Марія Поліщук, голова журі

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Колядники зустрілися в Українському Культурному Центрі

Учасники святкового дійства. (Фото: Левко Хмельковський)

Левко Хмельковський

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерсі. – 3 лютого в Українському Культурному Центрі, що належить Українській Православній Церкві США, відбулося велике святкове дійство „Коляда для Христа“. Свято відкрив молитвою Архiepіскоп Даниїл. Були присутні Митрополит Антоній і численні священники.

На сцені виступили учні Школи українознавства про церкві св. Андрія Первозваного у Савт-Бавнд-Бруку (директор Ярослава Данищук, дорадник Шкільної Ради УККА Роман Гірняк) з композицією „Різдвяна коляда“, яку підготували з дітьми вчителі Оксана Наливайко і Наталя Мороз. Співали Вероніка Наливайко і Кароліна Кайтан, та Катря Івасюк. Діти

передали для сиротинця в Україні гроші, які зібрали їхні батьки.

Співав хор Семінарії св. Софії (керівник о. Тарас Науменко). Школа при парафії св. Трійці в Нью-Йорку (настоятель о. Тодор Мазур, художні керівники Олена Дорожинська-Гошовська та Оксана Данченко, супровід на акордеоні Славко Костів) показала композицію „З колядою йдемо“.

Дитячий хор дзвоників з Української католицької школи при церкві Успіння Пресвятої Богородиці в Перт-Амбой (керівник хору Меланія Лоренс) виконав три колядки з дзвониками.

Парафіяни церкви св. Апостола Андрія Первозваного (настоятель о. Іон Протеса) з Джамейки, Нью-Йорк, привезли окремий концерт

румунською та англійською мовами під музичний супровід на панфолі Катерини Протеси. Панфол, най або флейта Пана – молдавський, румунський і український духовий дерев'яний музичний інструмент – багатоствольна флейта.

Завершив виступи театралізований вертеп, який приготували парафіяни церкви св. Трійці під керуванням о. Т. Мазура і Наталі Максимшин. Вели програму о. Василь Пасакас і Олена Дорожинська-Гошовська.

Владыки Антоній та Даниїл вручили колективам-учасникам подячні грамоти, а дітям – іконки. Учасники вечора привітали Владику Антонія з 70-річчям і п'ятиріччям висвячення на митрополита. На його честь разом з присутніми співав Григорій Бобул.

Вертеп приготували парафіяни церкви св. Трійці в Нью-Йорку.

Катерина Протеса грала на панфолі.

Співають студенти Семінарії св. Софії.

Виступає Школа українознавства про церкві св. Андрія Первозваного у Савт-Бавнд-Бруку.

В Україні відзначили День Соборності

Пригадали триденний бій за станцію Бахмач

Учасники меморіального заходу біля пам'ятної дошки на станції Бахмач-Пасажирський. (Фото: Анастасія Сніжна)

Павло Подобед

БАХМАЧ, Чернігівська область. – 27 січня у Бахмачі відзначили 100-ліття боїв з російськими більшовиками. Сто років тому протягом трьох днів, 25-27 січня 1918 року, близько 500 українських вояків стримували наступ ворога одразу з трьох напрямків: сходу, півночі та півдня. Українські підрозділи змушені були зайняти кругову оборону і не пропускати на захід ворога, що нараховував близько 1,300 бійців.

Триденні бої за Бахмацький залізничний вузол, як і бій за станцію Крути, відіграли важливу роль у захисті Києва від червоних окупантів, а відтак сприяли визнанню незалежності Української Народної Республіки центральними державами.

Урочистості ініціювали Бахмацька міська рада та голова Наглядової ради Благодійного фонду „Героїка“ Ростислав Мартинюк.

Зранку, не зважаючи на мороз, на пероні станції Бахмач-Пасажирський зібралось близько 40 осіб:

тутешні активісти і гості з столиці. Пасажири приміських електропоїздів спостерігали за шиканням підрозділу реконструкторів. Рій хлопців в одностроях Армії УНР став на струнко біля двірця. Виступи представників міської влади та фонду „Героїка“, стараннями яких встановлено пам'ятну дошку, завершилися військовою сальвою. Освячення пам'ятного знаку, роботи київського скульптора Олександра Михайличенка, здійснило духовенство Української Православної Церкви Київського Патріархату.

Після відкриття меморіальної дошки чисельна міська громада зібралась на площі Героїв Майдану, де відбулась Панахида за полеглими захисниками України.

Продовженням святкування став показ у районному будинку культури фільму „Кіборги“, що зібрав понад 600 осіб. Переглянути стрічку Ахтема Сеїтаблаєва прийшли не лише мешканці Бахмача, але й селяни з Бахмацького і Талалаївського районів. Сприяв безкоштовному перегляду фільму голова Державного агентства України з питань кіно Пилип Ілленко. Після кіносеансу відбулось обговорення стрічки, яке провадив Р. Мартинюк.

Увечері, на площі перед будинком культури, на глядачів чекало ще одне дійство – реконструкція наступального бою чоти Армії УНР у виконанні Клубу військово-історичної реконструкції „Повстанець“.

Завершенням урочистостей стала смолоскипна хода, організована чернігівськими націоналістами зі „Свободи“, Національного корпусу, „Соколу“ та добровольчої організації „Вогонь відродження“.

Високий рівень урочистостей забезпечили міська рада та особисто міський голова Павло Шимко.

У бібліотеці відкрилися дві виставки

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 22 січня в Національній історичній бібліотеці відкрилися дві виставки – „Українська соборність: відродження українства в 1917-1920 роках“ та „IV Універсал Української Центральної Ради – кульмінаційний момент в історії державотворення“.

Експозиції знайомлять відвідувачів з документами 100-річної давнини та спогадами людей, що були учасниками вікопомних подій.

Окреме місце на виставці займають дослідження професора Київського Національного університету ім. Тараса Шевченка Володимира Сергійчука, який завітав на відкриття експозиції і розповів про витоки української соборності.

Д-р В. Сергійчук отримав подяку за цикл лекцій у Національній історичній бібліотеці України від організаторів виставки.

Доктор історичних наук, професор Володимир Сергійчук на відкритті експозиції „Українська соборність: відродження українства в 1917-1920 роках“. (Фото: Георгій Лук'янчук)

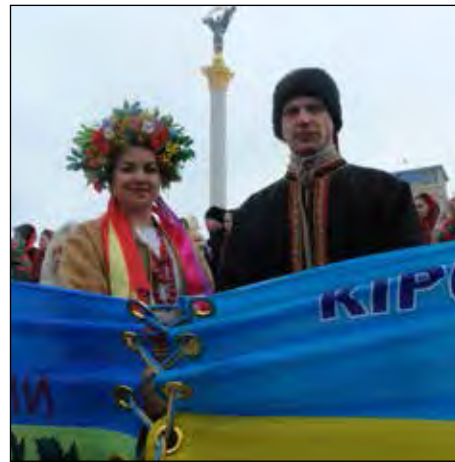
Розгорнули прапор єдності

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 22 січня, на честь Дня Соборності України, на Хрещатику розгорнули найдовший прапор України. Акція розпочалася ще 23 серпня, в Станиці Луганській, куди голова Державної казначейської служби Тетяна Слюз привезла державне синьо-жовте полотнище, до якого скарбники усієї країни поступово приєднували свої частини прапорів.

Протягом кількох місяців прапор передавався від області до області. 22 січня дві частини полотна зі східної та західної України зустрілись на Майдані Незалежності. Загальна довжина прапора перевищує кілометр. Для його розгортання в ході завершальної акції на Хрещатику і Майдані Незалежності знадобилось понад 700 осіб.

Всеукраїнська акція „Об'єднаймо Україну!“ закінчилася з'єднанням

Учасники акції „Об'єднаймо Україну!“ (Фото: Георгій Лук'янчук)

двох частин прапора в єдине ціле як свідчення єдності України і прагнення миру. Представники Національного проекту „Книга рекордів України“ вручили Т. Слюз свідоцтво про встановлення рекорду.

Прийшли батьки полеглих воїнів

Валентина Шемчук

ПОЛТАВА. – 25 січня у місті відзначили 100-річчя бою біля Крутів, пам'ять „Небесної сотні“ й полеглих на східних кордонах України в боротьбі з російськими окупантами на вечір-реквіємі „Нема любови понад ту, що окропила кров'ю Крути“.

Хвилину мовчання оголосила ведуча й організатор вечора голова обласного відділення Міжнародної організації „Жіноча громада“ Валентина Шемчук. Літню відслужив пресекретар Харківсько-Полтавської єпархії Української Автокефальної Православної Церкви о. Олександр Горай.

Серед почесних гостей були Ольга Цедік, Марина Кулягіна й Ігор Мочалов – матері й батьки Антона Цедіка, Андрія Кулягіна й Олександра Мочалова, котрі віддали життя за рідну землю, захищаючи її від російських агресорів. До учасників зібрання звернувся І. Мочалов.

Пам'яті полеглих під Крутами присвятив слово історик Віктор Ревеґук, а восьмикласниця Анастасія Нікуліна прочитала поезію „На Софійському майдані“. Літературну композицію показали учні школи ім. Панаса Мирного, віночок українських пісень виконав ансамбль бан-

дуристок „Веселка“. Виступили вихованці Військово-спортивного центру „Воїн“, оркестра 179-го навчально-тренувального центру військ зв'язку Збройних Сил України, солісти Євген Мороз, Олександр Стахевич, Сергія Цюман, хористи ансамблю пісні і танцю „Лтава“ ім. Валентина Міщенка з школярами й студентами Полтавського національного педагогічного університету ім. Володимира Короленка.

Організатори й мистці вечора-реквієма в Полтаві. (Фото: Наталя Онищенко)

НОВИНИ З УКУ ТА УНІВЕРСИТЕТУ „ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ”

З Монреалю привезли фільм „Recovery Room”

Тетяна Гожельна

ЛЬВІВ. – У конференційній залі Центру Митрополита Андрея Шептицького Українського Католицького Університету (УКУ), канадська режисерка українського походження Адріана Лугова з Монреалю показала повнометраж-

ний документальний фільм про гуманітарну допомогу та канадських медиків, які відвідали Україну. Проект був організований Канадсько-Українською Фундацією.

Показ стрічки відбувся з підтримкою Центру психічного здоров'я при УКУ. Показ зібрав повну залю глядачів, серед яких були також герої фільму, військові Назар та його батько Іван Держило.

„Я зробила цей фільм для глядачів, – розповіла А. Лугова, – які мало або взагалі нічого не знають про Україну. Щоб люди у Америці зрозуміли ситуацію від початку Майдану до сьогоднішніх днів. Фільм розповідає людям, що сталося і що відбувається в східній Україні. Попри те, що цей фільм важкий, він дуже людяний. Я хотіла показати надію, міцність країни, держави і біль, який сьогодні переживає Україна. Мій батько Юрій Луго-

вий монтував фільм 20 місяців без оплати. Я пішла жити до батьків, щоб усі гроші могли піти на його створення. Згадую це, щоб краще зрозуміти, скільки часу, енергії, емоцій, вкладено у цю роботу. Я вдячна всім, хто вклав час і серце у цей фільм. Я не одна це робила”.

Робота над кінофільмом тривала близько трьох років. А. Лугову запросили взяти участь у медичній місії як фотографа місії медиків з Канади. Фільм знайомить з канадськими лікарями, що працювали в Україні впродовж 2014-2015 років. Врятовані пацієнти-воєнки розповідають про своє життя, про отримані фізичні і психологічні рани. Всі вдячні за допомогу з Канади.

Фільм, що здобув понад 10 міжнародних нагород, висвітлювали англійською мовою. А. Лугову порадували підтримка її родини з України, яка теж прийшла на прем'єру в УКУ, та подяка й обійми військових, які були присутні. І. Держило влучно зауважив, що канадська діаспора не розгубила любові до рідної землі і їй не байдужа доля України.

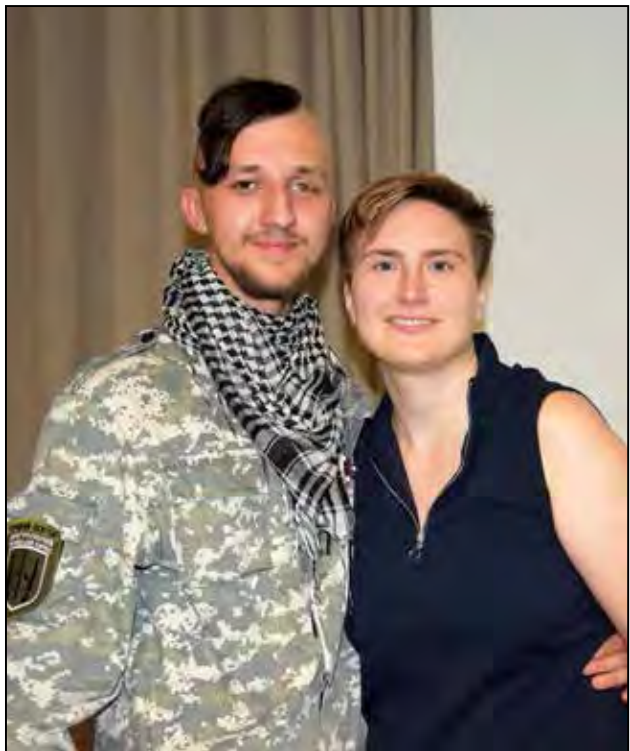
Директор Інституту психічного здоров'я УКУ Олег Романчук сказав: „Ми стикаємося з великим викликом війни, що несе багато страждань. Сьогодні багато говоримо про наслідки війни, але нам дуже важливо пам'ятати, що

Промовляє директор Інституту психічного здоров'я УКУ Олег Романчук. (Фото: Олена Карабчук)

коли людина стикається з певними випробуваннями, то випробування не обов'язково ведуть до проблем. Випробування показує, якою великою є сила людської душі, як, підтримуючи один одного і спираючись на наші цінності, ми можемо пройти через великі випробування і вийти з них сильнішими та мудрішими”.

Фільм створено під патронатом Світового Конгресу Українців. У Монреалі його показ організував Конгрес Українців Канади. Фільм показали в різних містах Канади, США і Європи.

Пацієнт Канадської медичної місії Назар і режисер Адріана Лугова.

Українську ляльку називають магодзою

Євген Цимбалюк

ОСТРОГ, Рівненська область. – У мистецькій галерії Музею історії Національного університету „Острозька академія” 15 грудня 2017 року відкрилася виставка „Українське Різдво”. В її експозиції – присвячені Різдву витвори народного ремесла, які відродилися з минулих століть – вишивані ангели, полотняні ляльки, різдвяні „павуки”, що використовувалися на кшталт

нинішніх новорічних ялинок. А родинкою виставки стали магодзи – авторські текстильні ляльки ручної роботи від відомої майстрині, львів'янки Інни Івасюк.

Ляльки-магодзи майстрині набиwali всередині вовною, а зовні оздоблювали вишивкою.

У творчому доробку І. Івасюк, яка заповнялася відтворити народне ремесло, вже є понад 1,000 оригінальних ляльок. Магодзи львівської майстрині поповнили чимало колекцій в Україні і за кордоном. Недавно ляльки І. Івасюк придбали Народна артистка України Оксана Білозір, співак Павло Табаков, режисер Роман Віктюк та заступник голови Верховної Ради Ірина Геращенко.

Проста селянська лялька заповонила серце І. Івасюк ще в п'ятирічному віці, коли вона гостювала в своєї бабусі на Поділлі та вперше зіткнулася із забавкою, створеною з ганчірок і вдягнутою в картату хустку.

Лялькарка Інна Івасюк з донечкою Ульяною на відкритті виставки „Українське Різдво”. (Фото: Євген Цимбалюк)

Створено раду з релігієзнавства

Олексій Костюченко

ОСТРОГ, Рівненська область. – 28 грудня 2017 року в Національному університеті „Острозька академія” терміном на три роки створена спеціалізована вчена рада на здобуття наукового ступеня доктора історичних та філософ-

ських наук за спеціальністю „Релігієзнавство”. Голова ради – доктор філософських наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, перший проректор з навчально-наукової роботи університету Петро Кралюк.

Високий професійний рівень, академічна доброчесність, широ-

кий науково-методичний світогляд і найкращі людські якості – ці риси, притаманні членам спеціалізованої вченої ради університету, допоможуть молоді швидко й продуктивно рухатися до наукових вершин. У Острозькій академії за цією спеціальністю раніше діяла спеціалізована вчена рада із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата історичних та філософських наук.

Передплачуйте і читайте „Свободу”

- 120 років на службі діаспорі
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – www.svoboda-news.com

Відділ передплати:
973-292-9800 дод. 3042

Річна передплата – \$90. Додайте лише \$5 і матимете обидві версії – паперову і електронну.

UKRAINIAN SISTERS

THE BEST CARE FOR YOU OR FAMILY MEMBER

24 hours and 7 days per week services

- Compassion
- Kindness
- Responsibility

Ukrainian - American homeware agency

631-764-5388

631-727-4071

Ukrsistersag@gmail.com

ПОДОРОЖІ

Забута резиденція єпископів

Олександр Костирко

ОБРОШИНЕ, Львівська область. – Минулого літа випала нагода відвідати Оброшине – величезне село за 14 кілометрів від Львова. Проживає у ньому понад 4,000 осіб. Перша згадка про поселення зустрічається в 1431 році. У давні часи за королівським дозволом поселення викупив Архієпископ Григорій з Санок і воно стало власністю Львівських єпископів Римо-Католицької Церкви. Архієпископ Ян Скрабко від-

Пам'ятник Тарасові Шевченкові в Оброшині.

ремонтнував маєток після шведської війни і зробив літньою резиденцією.

Зараз селище не відрізняється від сіл і містечок в Україні. Такі ж дороги з вибоїнами та ямами поряд з багатоповерхівками. В центральній частині стоїть пам'ятник Тарасові Шевченкові. Перед ним будівля Науково-дослідного інституту землеробства і тваринництва західних областей України. Далі – барокова брама з двома фігурами святих. Це і є резиденція римо-католицьких єпископів і зразок галицької замиської садиби, де знайшли місце стилі бароко, рококо і австрійського модерну.

В 1730 році побудували тут справжній палац у стилі бароко, який в 1922-1925 роках перебудували в стилі модерн. До палацу прилягає величезний дендропарк площею в 10 гектарів, який засновано в 1730 році, а сучасний статус він отримав в 1983 році і підпорядковується науково-дослідному інституту. Колекція парку налічує понад 60 видів дерев та чагарників. Серед них є рідкісні та екзотичні. У 1960-их роках було створено зоологічний куточок, який і нині радує відвідувачів. У ньому живуть плямисті олені, індійські гуси, казарки, огарі та інші.

Палацові дісталось лиха в часи Першої світової війни, коли в 1915 році російські війська забрали з нього все цінне. Архів, який був вмурований в стіну, винести не було можливості і тому вони його спалили. Потім були німці,

Вхід до палацу з парку. (Фото: Олександр Костирко)

які використовували каплицю під ідальню.

Після них палац завоювали австрійці, які влаштували тут табір для турецьких військових біженців. Останніми були тут наддніпрянські козаки. Вони винесли з палацу все, що не змогли винести їхні попередники. Залишилась будівля без вікон та дверей з зруйнованими камінами.

Тільки у 1920 році була проведена реконструкція: архітектор Броніслав Віктор та реставратор Юзеф Петровський відновили палац, додали балкон, сходи та статуї з паркової сторони палацу. Спочатку будівля складалась з центральної частини та двох каретних приміщень, які пізніше перебудува-

ли у два крила будівлі. Свого часу тут розміщались школа механізаторів, тюрма НКВД, а тепер бібліотека інституту. Усі статуї були розвернуті на центр дворика.

Якщо головна частину палацу зараз відремонтована, то задня розвалюється в повному розумінні цього слова. Скульптури в занедбаному стані, напівзруйновані. Таке враження, що ніхто тут давно не був і не бачив, що діється з історичною будівлею. Та і на території дендропарку не відчувається господарської руки – все в чагарниках. Може тому Оброшино так мало відоме серед українців, що про його існування не хочуть розповідати чи соромляться показувати в такому стані.

МОЖЛИВІСТЬ НА КАР'ЄРУ В КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ

Selfreliance Ukrainian American Federal Credit Union
2332 West Chicago Ave, Chicago, IL 60622

Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка "Самопоміч" знаходиться в пошуках Виконавчого Директора з причини планового відходу на пенсію нашого довголітнього Президента.

Наші вимоги на цю відповідальну позицію:

- Кандидат мусить бути добре ознайомлений у менеджменті фінансових інституцій;
- Мати вміння і досвід у стратегічних плануваннях і дискусіях з Радою Директорів;
- Мати певну візію щодо майбутніх планів для нашої інституції.
- Як Президент цієї фінансової інституції, він/вона мусить вміло представляти цю позицію;
- Ступінь бакалавра у бізнесових або фінансових студіях є необхідним; вимагається також не менше п'яти років успішного досвіду в фінансових інституціях;
- Плинна англійська й українська мови конечні, у слові та письмі;
- Кандидат/ка мусить бути громадянином Сполучених Штатів Америки, або т.зв. "permanent resident", і проживати у Чикаго або передмістях.

Зацікавлених просимо висилати заявку про зацікавленість і резюме електронною поштою на адресу ceosearch@selfreliance.com.

SUN | MAR 4 | 5:00PM

NIGHT INCLUDES:

- Special dance performances on the main concourse throughout the night
- Each ticket purchased includes a Ukrainian Heritage Night t-shirt and a group gift
- Special National Anthem and Color Guard presentation
- Join us for a post game photo on the main ice after the game
- Special highlighted Hero of the Game

To purchase tickets:
Please visit groupmatics.events/event/Ukrainianheritage

For questions:
Please contact Myron Bytz at (973) 989-5800 or email bytzmm@gmail.com

„Ми врятували...“

(Закінчення зі стор. 4)

ти людей, які причетні до вторгнення російських військ, окупації Криму. Люди, які з власної волі безпосередньо допомагали окупантам закріплюватися, які брали участь у переслідуванні інших громадян, які зламали присягу... Тут відповідальність має бути дуже жорсткою.

– Ремзі Ільясов у цьому списку? Я зазначу, що в 2014 році за співпрацю з новою владою Ільясов був тимчасово виключений зі складу Меджлісу, й Прокуратура АРК підозрює його в державній зраді, він оголошений у розшук...

– Будь-який кримський татарин, який пішов на пряме співробітництво з владою та отримав посаду в цій владі, при цьому нічого не зробивши для того, щоб захистити переслідуваних громадян України, й своїми діями заохочує ці переслідування... Для мене ці люди є злочинцями.

Ремзі Ільясов неодноразово виступав з коментарями щодо переслідування кримських татар і етнічних українців, які могли тільки посилити гоніння проти мирних громадян.

Тому його міра відповідальності має бути повною.

– І все-таки в 2014 році Курултай вирішив делегувати своїх представників у підконтрольну Росії владу Криму. За яке рішення Ви тоді були? Чи були у Вас сумніви – що вибрати?

– У ті дні не можна було уникнути контактів з владою, яка створювалася Москвою й, по суті, вже була окупаційною. Ситуації, з якими до нас зверталися люди, вимагали моментального втручання. Багато з них були конфліктного характеру: там п'яні „казаки“ з автоматами, там група кримських татар вирішила захищати село, там в Джанкойському районі БТРи заїхали в одне із сіл, щоб знести будинки...

Було необхідно, щоб хоча б кілька людей наших перебували там і могли вплинути на ті дії. Але надсилання представників кримськотатарського народу не означало політичного визнання того, що відбувається в Криму, ми відразу від цього відмежувалися. Як би там не було, через короткий час ми побачили неефективність цього шляху, й вже після 18 травня один з наших представників (Ленур Іслямов – ред.) з власної волі й після нашого рішення зали-

шив Раду міністрів.

– Якби тоді Ви знали, як все обернеться, Ви б проголосували так само?

– Я знаю, що ми тоді зробили все, щоб уникнути прямих погромів і побиттів кримських татар. Були різні варіанти поведінки тих парамілітарних організацій, які заповнили Крим. Це були не просто місцеві маргінали. Переважно вони були зі Ставрополя, Краснодару – це бандити, які пройшли Чечню, які ножами різали жінок, дітей чеченських... І вони були готові до таких дій у Криму.

– 4 квітня (2014 року – ред.) Держрада Криму затвердила дві кандидатури, які Меджліс делегував: Заура Смирнова та Ленура Іслямова. А 7 червня Меджліс вже відкликав їх. До цього, 28 травня, Іслямов був знятий з посади рішенням Державної ради Республіки Крим. Але Смирнов не захотів піти, він працював у російському уряді Криму до жовтня 2017 року, поки його не звільнили. Яка різниця між Ленуром Іслямовим та Зауром Смирновим?

– Різниця в тому, що вони делегувалися з дуже чіткими завданнями, і коли ці завдання виявилися неможливими для реалізації, ми в одно-

му випадку ухвалили рішення, що він звідти йде. В іншому випадку – це переформація свідомості у Заура Смирнова. Вони (Заур Смирнов та Руслан Бальбек, якого призначили замість Ленура Іслямова – ред.) для себе вирішили, що на трагедії свого народу, на трагедії Криму вони можуть збудувати особисту кар'єру. У Ленура Іслямова цієї мотивації не було й немає.

На мене напряму тиснули, щоб я поїхав до Путіна. Я поставив свою умову, що поїду тільки, щоб обговорювати безпеку життя кримськотатарського народу в Криму. Відповідно, зустріч не відбулася. Спроба повезти на зустріч Ленура Іслямова теж закінчилася провалом, тому що він сказав, що поїде на зустріч тільки з головою Меджлісу кримськотатарського народу. Інші, серед них і Ремзі Ільясов, поїхали на цю зустріч. З цього моменту в нас і почався явний розкол.

– Як ставитися до такої цитати Ленура Іслямова від 4 квітня 2014 року, коли він вступив на посаду: „Взагалі будь-який успіх дорівнює кількості рукостискань. Треба тиснути руки, тому що ми – вже „суб'єкт РФ“, треба жити за правилами, які вже існують, а не думати на когось ще“. У Вас, наприклад, таких цитат немає.

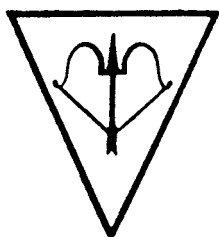
– Можливо, у нього були такі невдалі висловлювання. Але в тих умовах, в яких він перебував, при виконанні поставлених перед ним завдань... Це вимагало певних формальностей у взаємодії. Такі запитання можна ставити нескінченно: як ставитися до того, що ми (я маю на увазі Україну) покинули Крим, що війська виводили й вели переговори з окупантами про виведення бойової техніки, чому ми зустрічалися на різних міжнародних майданчиках з представниками російської держави?

Зібрати валізу й поїхати з Криму – це найлегше. І так зробили багато з тих, хто не прийняв російську окупацію. Але кинути народ, який тебе потребує, я не можу цього допустити. Поготив, ми пройшли через систему виборів, в яких сконцентрувалася довіра нашого народу. Коли держава, яка зобов'язана гарантувати безпеку, зокрема, й твого народу, не в змозі була цього зробити, ти не міг відмовитися від деяких дій. Це аксіома для всіх часів. Головне – не переступити межу, де ламається гідність і починається зрада.

У ситуації, коли жоден політичний діяч не міг приїхати до Криму або, перебуваючи в своїй столиці, чи то в Брюсселі, Варшаві, Вільнюсі або Києві, вплинути на становище кримських татар, і ми самі вирішували свою долю, ми врятували свій народ, ми не впали в ноги окупантам. У цьому треба бачити феномен кримськотатарського Меджлісу того часу й всього кримськотатарського національного руху.

Катерина Некреча – продюсер Радіо Крим.Реалії, телеведуча й автор спеціальних проєктів.

(Текстову версію матеріалу підготувала Катерина Коваленко.)

ПЛЕМ'Я ПЛАСТУНОК „ПЕРШІ СТЕЖІ“ влаштовує „ДЕННИЙ ТАБІР ПТАШАТ ПРИ ПЛАСТІ“

для дітей від 4 до 6 років, які володіють
(розуміють і говорять) українською мовою

- Дитина мусить мати закінчених 4 роки життя до 31 серпня 2018 р. Вийнятків немає.
- Дитина мусить мати усі приписані щеплення.
- Дитина, яка склала Заяву Вступу до новацтва, не може брати участі в таборах для Пташат.

Табір відбудеться на Союзівці у двох групах:

- від неділі 24 червня до суботи 30 червня 2018 р.
- від неділі 1 липня до суботи 7 липня 2018 р.

У справі кімнат просимо порозуміватися прямо з Адміністрацією Союзівки:
SOYUZIVKA, P. O. Box 529, 216 Foordmore Road, Kerhonkson, NY 12446
(845) 626-5641; www.Soyuzivka.com; Fax: 845-626-4638

- Таборова оплата: \$150.00 (\$20.00 незворотні); оплата за два тижні 290.00 дол.
- Зголошення і таборову оплату (чек виписаний на Plast – Pershi Stezhi) надсилати до:

Mrs. Oresta Fedyniak, 2626 W. Walton Ave., Chicago, IL 60622

Tel.: 773 486-0394 (від 8:00 до 10:00 ранку)

- Реченець зголошень: **30 травня 2018 р.** • Після реченця не приймаємо зголошень.
- Лікарську посвідку НЕ пересилати з анкетною зголошення. Просимо передати при реєстрації.

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ НА ТАБІР ПТАШАТ-2018

Ім'я і прізвище дитини
по-українськи і по-англійськи

Дата народження

Адреса

Телефон E-mail

Просимо залучити посвідку дати народження дитини, яку вписуєте на табір перший раз

- ☐ від 24 червня до 30 червня 2018 р. ☐ від 1 липня до 7 липня 2018 р.
Величина таборової сорочинки дитини: ☐ 6-8, ☐ 10-12, ☐ 14-16.
☐ Залучую чек на суму \$..... ☐ Резервую кімнату на Союзівці

.....
ім'я і прізвище матері (подати дівоче прізвище)

Завваги

.....

.....

..... Підпис батька або матері

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

НОВІ ВИДАННЯ

Книга про Революцію Гідності та війну на сході

Аскольд С. Лозинський

Марсі Шор. „Українська ніч“. Друкарня Університету Єйл. 290 стор. Англійською мовою.

Марсі Шор є професором, доцентом історії Єльського університету. Її книга – це відносно точний філософський опис подій в Україні в 2013-2014 роках, які, безперечно, змінили Україну та вплинули на світ. Там, де авторка не має власного досвіду або знань, вона спирається на інтерв'ю та яскраві спогади очевидців, які часто були учасниками цих подій.

Частина книги, яка представляє історію Революції Гідності, зокрема в Києві з листопада 2013 року по лютий 2014 року, наповнена фактичною інформацією та здається потроху й особистим досвідом. Решта частини книги про ранні етапи війни в Луганській та Донецькій областях України невелика, але, тим не менш, варта уваги, тому що автор намагається представити різні погляди на війну, яка вже коштує життя багатьом, але, мабуть, не має ніякої окресленої мети. Чесно кажучи, з оповіді неможливо з'ясувати, чи була авторка особисто в цих двох областях, що розбиті війною.

Не зважаючи на відсутність особистого досвіду автора, книгу цікаво читати. Очевидці – це переважно маловідомі люди, деякі з яких практично не беруть участі в подіях, а тільки спостерігають. Ретроспективно, це, мабуть, корисне, оскільки у них

мало мотивів для самопрославлення, і погляди є, в основному, відвертими. Дуже часто при таких важливих і небезпечних подіях видатні особи, які подають інформацію, схильні прославляти себе.

Після прочитання книги я глибоко задумався. Я брав участь у деяких подіях Майдану, але багато вражень, представлених у книзі, пройшли повз мене і були для мене невідомими. Те, що я вважав був недовіком оповіді М. Шор – не висловлювати власного свідчення як очевидця, а більше інших – насправді було безцінним і глибшим розумінням самої події.

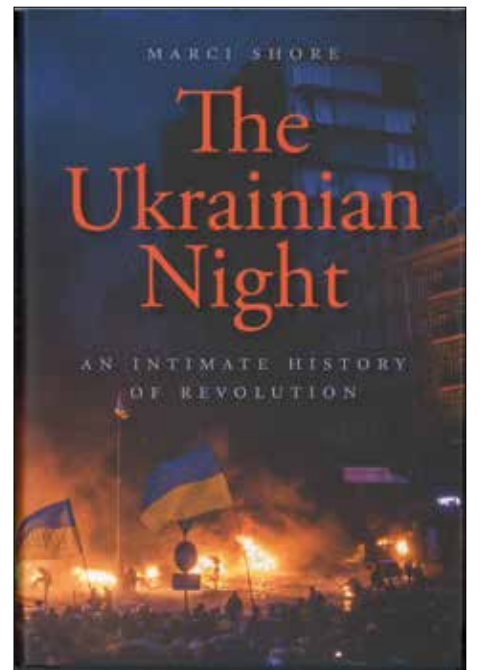
Я бачив Майдан як революцію українського народу, особливо молодого покоління, яке намагалося представити перед світом своє бажання і настійно втілити свою волю до досягнення гідності як людей, так і як нації. Зараз я бачу, що події переплітаються також як єднання української нації – не в етнічному сенсі, а в політичному пляні – народи України (українці, росіяни, поляки, євреї та інші) – стали українцями тому, що вони хотіли бути українськими європейцями, а не росіянами. Сурогатне і різноманітне звітування, коли бачиш події в очах безлічі різних акторів чи спостерігачів, насправді є силою книги.

Проте, на жаль, М. Шор не змогла уникнути власних упереджень. Занадто часто вона натякає на українську минулу історію, особливо під час Другої світової війни, і приписує українським політичним та військовим формуванням, або їй провідникам, пригноблення інших національ-

ностей, але вони фактично були жертвами пригноблення чужими формаціями. Вона плутає фанатизм і фашизм та використовує роздуми без історичних доказів чи обґрунтування. В історичній ретроспективі автор, здається, бере сторону всіх національностей, крім українців, і це, незважаючи на те, що вся історія описана нею, що трапилася під час Другої світової війни, відбулася на українській землі, а основними жертвами були етнічні українці.

Ще однією точкою моєї особистої суперечки з М. Шор є те, що вона надає дуже мале значення користуванню українською мовою. Люди в Україні, через 25 років після відновлення незалежності, які просто нехтують вивченням рідної мови, звичайно, можуть бути хорошими українцями, проте через це нехтування вони втратили більшу частину української історії, літератури та культури і тому не можуть бути такими, як ті, хто говорить, читає і пише українською мовою. З іншого боку, ті, хто зухвало відмовляється навчатися і наполягає на використанні мови ворога, взагалі не є українцями.

Тим не менш, книга – це важливий інтелектуальний та емоційний погляд, не стільки для того, щоб дізнатись, що ж відбулося в Україні в 2013-2014 роках, але і для розуміння філософських та моральних підстав події у загальнолюдських засадах. Ці поняття є, здається, простими та, однак, вони стали дуже заплутаними через це, що колись називали пропагандою, а з огляду на модерну

термінологію, сьогодні називають „public relations (PR)“. Росія витрачає дуже багато часу та зусиль на вдосконалення цього стану плутанини через свій PR. Удосконалення плутанини здається оксимором, але, тим не менше, це дуже реально відбувається у нашій дійсності. М. Шор натякає на цю російську роботу і посилається на книжку українсько-російсько-англійського журналіста Пітера Померанцева яка називається „Ніщо не є правдою та все можливо“, описуючи Росію. Через цю плутанину залишається заплутана не тільки Україна та українці, а й ціла світова спільнота. Нова книга бодай трохи відкриває завісу та принаймні дає нагоду запізнитися з правдою.

Міжнародна валютна...

(Закінчення зі стор. 3)

би позиції цих міжнародних фінансових інституцій. Але навіть якщо суто теоретично припустити, що голова місії МВФ Рон ван Роден у січні написав на Банкову лист, з яким не було згідне керівництво Фонду, то навіщо 19 січня вашінгтонське бюро МВФ підтверджувало всі вимоги щодо Антикорупційного суду?

Та ми вирішили додатково перевірити також: можливо, позиція МВФ змінилася після переговорів П. Порошенка з керівним директором МВФ Крістен Лаґард?

Ні, не змінилася. На запит „Європейської правди“ представник прес-служби Фонду Віктор Кжижановський відповів:

„МВФ з нетерпінням чекає на спільну роботу з (українською) владою та іншими міжнародними партнерами, щоб вирішити раніше висловлені занепокоєння щодо нинішньої редакції законопроекту про Вищий антикорупційний суд та привести його у повну відповідність з рекомендаціями Венеціанської комісії та зобов'язаннями за програмою (співпраці України з МВФ). Як ми вже зазначали раніше, створення такого антикорупційного суду, який відповідав би рекомендаціям Венеціанської комісії, є суттєвим компонентом даної програми“.

Зі Світовим банком – та сама історія. Там, звичайно ж, чудово знають про фальшивку і були відверто ним

вражені. Фальшивка лише зашкодила Києву. Довіра у міжнародних стосунках – це актив, який значно легше втратити, аніж здобути.

Окремо варто зупинитися на позиції Європейського Союзу.

Вона так само залишилася незмінною, і тут також йдеться не лише про „думку когось з дипломатів у Києві“. Керівник групи підтримки України в Єврокомісії Пітер Вагнер заявив у Брюсселі про „критичну важливість створення Антикорупційного суду“. Також залишається чинною заява від імені речника ЕС з натяком про призупинення безвізового режиму.

Донедавна деяку невизначеність створювало саме рішення Венеціанської комісії. Цей орган Ради Європи дає юридичний висновок, який часто є очевидним для юристів – але геть не очевидним для пересічного читача. І політики з задоволенням користуються цією неоднозначністю. Саме тому Президент П. Порошенко та його служби стверджують, що проєкт „відповідає вимогам Венеціанської комісії“, а МВФ, Світовий банк та експерти наполягають, що є маса розбіжностей з позицією „Венеціанки“.

Тепер це питання зняте з порядку денного. У Венеціанській комісії детально та ґрунтовно розтлумачили: президентський проєкт має низку критичних вад. Також представник цієї інституції Ради Європи розтлумачив вимогу Венеціанської комісії щодо відбору суддів Антикорупційного суду, де президентський проєкт є категорично неприйнят-

ним для всіх без винятку партнерів України.

За бажанням, Банкова ще може повернути довіру міжнародних партнерів, створивши справді незалежний, а не кишеньковий Антикорупційний суд. Рекомендації для цього є. Інструменти тиску у Заході також є. Чи з'явиться також політична воля українського керівни-

цтва? Бодай і під тиском. Відповідь ми дізнаємося вже у найближчі місяці. Та на жаль, якщо цією відповіддю буде слово „ні“, фінансовий шок від цього відчує вся Україна.

„Європейська правда“

Сергій Сидоренко – редактор „Європейської правди“, Київ.

Наукове Товариство ім. Шевченка
в Америці

запрошує

на презентацію видання

„Україна: сторінки родинного альбому“
(ArtHuss, 2017)

Презентуватиме

Валентина Кирилова

колишній головний редактор видавництва „Основа“
керівник проєкту NOMINA/ІМЕНА

**В суботу, 17 лютого 2018 року
о 5-ій годині по пол.**

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Користайте тепер -
відсотки та умови на моргеджах найвигідніші!

Звертайтеся до
Кредитівки Самопоміч
Нью Йорк

3.90%* APR

незмінний відсоток
25-ти річний термін

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

Головне бюро:

108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

E-mail: Info@selfreliancenyc.org; Website: www.selfreliancenyc.org

Outside NYC call toll free: 1-888 - SELFREL

Вигідно росташовані філії:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636

UNIONDALE: 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097

ASTORIA: 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458

LINDENHURST: 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

EQUAL HOUSING
LENDER

SRNYFCU NMLS# 699320

*Потрібно 20% завдатку; 1-4 родинний дім для вжитку домовласника; без нараховування точок (no points); нема штрафу за передчасне сплатення позички; 300 місяців до сплати; \$1,000 позичка коштує \$5.22. Відсотки на позичках можуть змінитись в будь-який час без попереднього повідомлення. APR - Annual Percentage Rate, в річному відношенні.

ПОСТАТІ

Творче єднання Івана Кошелівця та Емми Андіївської

Олександр Панченко

110-річчя від дня народження видатного українського літературознавця, літературного критика, публіциста, редактора, перекладача, мемуариста й громадського діяча, який на еміграції став почесним доктором філософії Українського Вільного Університету в Мюнхені, дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка та Української Вільної Академії Наук, Івана Кошелівця (правдиве прізвище – Ярешко) минуло 23 листопада 2017 року.

І. Кошелівець після закінчення у 1930 році Ніжинського інституту народної освіти працював шкільним вчителем, був доцентом Кременчуцького інституту соціального виховання. У 1933 році він був звинувачений в українському націоналізмі, звільнений з роботи в цьому інституті й позбавлений права викладати у вищих навчальних закладах, а відтак учи-

телював у середній школі, знову в Ніжині. Лише через п'ять років І. Кошелівець отримав дозвіл читати окремі курси з історії стародавньої української літератури в Ніжинському педагогічному інституті, а у 1940 році вступив до аспірантури Інституту літератури Академії наук Української РСР.

Під час війни, під німецькою окупацією, у себе на батьківщині був співробітником газети „Ніжинські вісті“. Від 1944 року перебував на чужині, у таборі для переміщених осіб, де почав видавати часопис „Літаври“. Проф. Володимир Кубійович запропонував йому роботу в редакції „Енциклопедії Українознавства“. У 1951-1955 роках І. Кошелівець редагував літературну сторінку часопису „Сучасна Україна“, який виходив у Мюнхені, пізніше на базі цієї ж газети було створено „Українську літературну газету“, яку протягом наступних п'яти років продовжив редагувати І. Кошелівець разом з Юрієм Лавріненком.

При кінці 1960 року обидва часописи „Сучасна Україна“ й „Українська літературна газета“ були об'єднані і від січня 1961 почав виходити літературний й громадсько-політичний журнал „Сучасність“. І. Кошелівець був його головним редактором від 1961 по 1984 рік (з перервами).

Він був упорядником й видавцем книг „Панорама найновішої літератури в УРСР. Поезія. Проза. Критика“, Василя Симоненка „Берег чекань“, „Україна 1956-1968: збірник документів українських дисидентів“, а також автором „Нариси з теорії літератури“, „Сучасна література в УРСР“, „Микола Скрипник“, „Олександр Довженко. Спроба творчої біографії“, „Розмови в дорозі для себе. Фрагменти спогадів та інше“, „Літературний процес, дещо з віддалі“, „Про близьке й далеке, або Мені 85“.

У 1959 році одружився з мисткинею Еммою Андіївською, з якою він прожив, незважаючи на немалу різницю у віці, у творчій співпраці, повному розумінні та романтичному коханні, аж до самого свого відходу у вічність 5 лютого 1999 року. Подружжя знало й приятелювало з багатьма відомими громадськими діячами, мистцями та письменниками. До кола знайомих належали скульптори Михайло Черешньовський та Григор Крук, художники Марія Дольницька та Яків Гніздовський, поети Михайло Орест, Олег Зуєвський та Василь Барка, громадські діячі Зиновій Марцюк та Микола Лебедь, політики та науковці Мирослав Прокоп та Анатоль Камінський й багато інших.

Особливим періодом життя подружжя стала

їхня праця в Українській службі Радіо Свобода, яку очолив визначний діяч ОУН А. Камінський. На той час в Українській службі працювали до 30 осіб, було до 50 „вільних кореспондентів“.

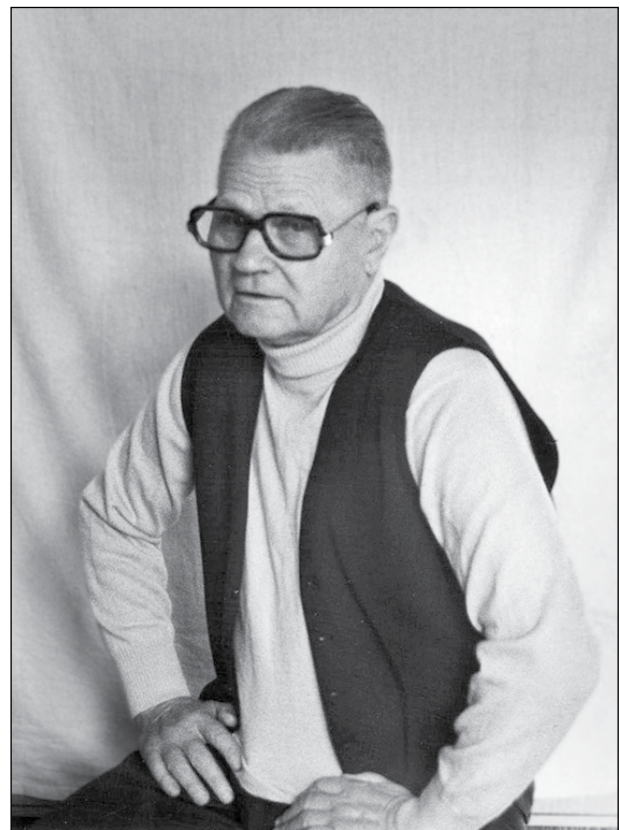
Після відходу І. Кошелівця я заприятелював з його дружиною Е. Андіївською, яку порівнювали з людиною-оркестрою, людиною-тайфуном, людиною-симфонією. Її творчість – це суцільна феєрія, в якій закладене кохання й тепло, розуміння та поєднання земного й небесного пластів, світло та доброта, яка пробивається навіть крізь інколи стримані тональності. Запаморочливий злет думки в її картинах й замальовках змушує замислитися над суттю та кінечністю людського буття.

Не часто в історії української літератури та мистецтва, в якій ніколи не бракувало людяності, ґрунтовності й талантів, знайдеш таке вдале поєднання сімейного й творчого начал, як в житті та діяльності І. Кошелівця та Е. Андіївської.

Лохвиця,
Полтавська область

Емма Андіївська

Іван Кошелівець

До чистіших джерел

(Закінчення зі стор. 1)

Судетську промислово-торговельну палату, кинули його на землю і витерли ним свої черевики. Суд їм призначив мізерну грошову кару – за „крадіжку чужого майна“, хоч за зневажання символів будь-якої держави польський закон передбачає тюремне покарання.

А це вже свідчення цілковитої політичної неприйнятності: 26 січня польський Сейм ухвалив запропоновану ультраправим Рухом „Kukiz'15“ заборону „бандерівської ідеології“: українці затавровані як „коляборанти Третього райху“. Закон настільки несправедливий, настільки антиісторичний, спрямований проти самого права нашої нації на боротьбу за свою землю і свою державність, що навіть надміру миролюбний Президент України Петро Порошенко назвав його „необ'єктивним і категорично неприйнятним“.

Ще більше обурилися політичними маніпуляціями польського Сейму і впливом у ньому Руху „Kukiz'15“ ізраїльтяни, бо відтепер заборонено досліджувати польські

злочини проти євреїв у роки Другої світової війни і перед війною. (Згадаймо і ми концтабір „Берега Картузька“ 1934 року, де катовано тисячі українських патріотів.)

Не зловтішаємось, але таки добре, що реноме цьому екстремістському Рухові і цьому законодавчому трохи зіпсувала неприємна для Варшави „дрібничка“: саме у день ухвалення антиукраїнського документу велика група членів польської молодіжної ультраправої організації „Гордість та сучасність“ святкувала, довкола торта зі свастикою, день народження Адольфа Гітлера, і цю розпалювану сьогоднішньою офіційною Варшавою „гордість“ зафіксувала прихована камера польського телеканалу „TVN 24“.

Куди ж може привести Польщу цей небезпечний курс? В ім'я чого здійснюється цей немудрий вибір? Адже і в минулому в українсько-польських взаєминах не все було темне і безнадійне. Є там джерела чистої води. Усією душею прагнути, „щоб усі слов'яни були добрими братами і синами сонця правди“, мав же наш Шевченко серед найближчих своїх побратимів поляків Броніслава Залеського, Людвіга

Турна, Едуарда Желіховського.

Мали ж поляки Юліюша Словацького з його святою зачарованістю нашою природою і нашим народом: „Боже, хто не чув Тебе на блакитних полях України!“.

Мали ж українці в галицькому соймі свого посла Юліяна Лаврівського з його візією міжнародної згоди: „Стоячи на основі нашої національності, будемо йти разом з іншими слов'янськими народами, будемо по-братньому себе взаємно підтримувати. Нарід польський і український – братні народи дуже між собою зближені. Єднають нас тисячі зв'язків – родинних, торговельних та інших; навіть смерть нас не розділює, бо маємо спільні гроби... Домагаємось тільки двох речей – щоб ви нас не польонізували, а друга – щоб ви нас не деморалізували...“.

Мали й поляки не одну мудру голову, як от далекоглядний Бернард Каліцький, автор „Квестії руської“ (1871 рік): „Галицька Україна – це частина України, яка, без перебільшення, охоплює кільканадцять мільйонів, і про її сполучення думати не можна. Польське невіднання цієї України може мати тільки один наслідок, а саме – на цілу

Україну збільшити кількість наших противників і може ту Україну, яка сьогодні найбільше супротивна Москві, штовхнути в її обійми... З уваги на загальний інтерес Польщі і з правдивого польського патріотизму, з уваги на майбутнє Польщі ми не сміємо заперечувати Україну, не сміємо залишатися байдужими до української проблеми...“.

Отож є що цитувати, є до чого прислухатися. Коли ж історія нічому нікого не вчить, то, може, на якийсь час варто залишити її в спокої? Подібну позицію висловила колишній радник Уряду Канади Оксана Башук-Гепбурн: „Не на часі для Польщі повертатися до історичних подій з закидами Україні. Бо гірше буде, якщо Україна прийме виклик і почне витратити час і енергію на історичні дуелі, відволікаючись від головного – перемоги у війні з Росією; а це спільний для поляків і українців ворог. Буде дуже складно, буде просто неможливо виграти війну на кількох фронтах одночасно. На все свій час. Зараз час для притомних українців і поляків – шукати друзів, творити коаліції і вигравати. Запровадьмо спільний мораторій на історію...“.

Фундація США допомагає хворим на СНІД

КИЇВ. – 25 січня Представництво АНФ (Фундації АнтиСНІД-США) в Україні підвело підсумки діяльності в 2017 році з нагоди відзначення 30-річчя роботи організації в світі.

У 2017 році фундація профінансувала та надала в Україні послуги в сфері профілактики та лікування ВІЛ/СНІД на суму 45 млн. грн. За рахунок цих коштів 117 тис. людей пройшли тестування на ВІЛ швидкими тестами, 1,300 пацієнтів з ВІЛ були забезпечені високоякісною діагностикою, а понад 29 тис. ВІЛ-позитивних пацієнтів – іншими медичними послугами.

АНФ є незалежною неурядовою організацією з унікальною системою фінансування. Усі кошти, інвестовані в програми в Україні, отримані з прибутків АНФ від соціальних підприємств фундації у США.

Україна є провідною серед країн Східної Європи за масштабами поширення ВІЛ-інфекції. На сьогодні офіційно зареєстровано понад 139 тис. ВІЛ-позитивних людей, хоча за розрахунковими даними це число може сягати 230 тис. осіб. Близько 90 тис. з них отримують антиретровірусну терапію (АРТ) в широкій мережі закладів охорони здоров'я. Регулярне отримання АРТ сповільнює та пригнічує розвиток вірусу та дає можливість ВІЛ-позитивним людям жити звичайним життям, зокрема, народжувати здорових дітей без ВІЛ.

Голова АНФ Ukraine Ярослава Лопатіна наголошує, що підходи до боротьби з ВІЛ/СНІД в Україні мають відповідати змінам у загальній системі охорони здоров'я:

Учасники зустрічі в Києві (зліва): Лариса Гетьман, Микола Поворозник, Ярослава Лопатіна, Олена Романець – заступник голови Благодійного фонду „Аванте“. (Фото: АНФ)

„Наразі під опікою АНФ перебувають понад 856 тис. пацієнтів у 39 країнах світу. Зокрема, в Україні понад 29 тис. ВІЛ-інфікованих пацієнтів мають змогу отримати різні медичні послуги за підтримки АНФ. Завдяки системній роботі фундації в Європі з 2009 року понад 1 млн. людей пройшли швидке тестування на ВІЛ. Усе це великі досягнення для нас, але ми не зупинимось, оскільки саме рання діагностика ВІЛ-інфекції та своєчасний початок лікування мають визначальне значення для збереження здоров'я й життя кожного окремого пацієнта

та для подолання епідемії в цілому. Ми розуміємо, що знизити рівень поширення ВІЛ-інфекції в Україні можливо лише шляхом взаємодії з урядом України, неурядовими організаціями та закладами охорони здоров'я“.

Перший заступник голови Київської міської державної адміністрації Микола Поворозник, заявив, що спільно з неурядовими організаціями Київ зможе протистояти епідемії СНІДу:

„АНФ – одна з найбільших неурядових організацій в Україні, яка вже багато років бере активну участь

у забезпеченні профілактики ВІЛ-інфекції та покращенні доступу до лікування людям, які живуть із ВІЛ у Києві. Прагнення АНФ до пошуку та втілення інновацій підтверджується діями та суттєвим внеском у рамках багаторічної співпраці у сфері ВІЛ/СНІДу. Зусиллями фундації в Києві відкрито перший у Східній Європі пункт безкоштовного та конфіденційного тестування на ВІЛ „АНФ Checkpoint.kiev“ та запущено мобільний підрозділ пункту“.

Заступник Генерального директора з нагляду за інфекційними хворобами Центру громадського здоров'я Лариса Гетьман відзначила спільний вклад держави та фундації в розвиток програм ранньої діагностики ВІЛ-інфекції:

„У 2017 році в Україні щодня реєстрували в середньому 48 нових випадків захворювання на ВІЛ-інфекцію. А втім, усе ще близько половини ВІЛ-інфікованих українців не знають про свій ВІЛ-позитивний статус. Національна система охорони здоров'я змінюється і ми також маємо змінювати підходи до боротьби з цією епідемією в бік всеохопної підтримки пацієнтів на етапі діагностики ВІЛ-інфекції та в процесі зв'язування їх з лікувальним закладом, а також безперервного забезпечення всіх ВІЛ-інфікованих антиретровірусними препаратами“.

На відзначенні 30-річчя АНФ презентувала документальну кінострічку „Дотримати обіцянку. 30 років фундації АНФ“, яка доступна для перегляду на YouTube каналі АНФ Ukraine.

Свобода чи єдність?

(Продовження зі стор. 2)

ся говорити, — чому такі рішення в принципі можливі? Адже закон про „реінтеграцію“ не перший — вже є закони про „особливий статус“ для окупованого Донбасу, про „амністію для бойовиків“, про „АТО“, про „особливий період“. І на жаль, цей закон може виявитися не останнім.

Високу філософію законопроекту під час його розгляду палкою проголошував з трибуни доповідач: мовляв, війна у нас гібридна, тому й закони також потрібні гібридні. За чотири роки гібридна війна стала дуже зручним поясненням усього, що не хочеться пояснювати.

Не запроваджуємо воєнного стану, бо гібридна війна; не ухвалюємо рішення про застосування збройних сил, бо гібридна війна; узурпуємо владу, бо гібридна війна; не кажемо, куди йдуть гроші з оборонного бюджету, бо гібридна війна.

Нам нав'язали аксіому „гібридної війни“ так сильно, що ми й не сміємо себе спитати: а в чому ж її гібридність і унікальність у порівнянні з якимись вульгарними війнами?

Нам кажуть, що війна гібридна, бо не оголошена. 90 відс. воєн у світовій історії були неоголошеними, але ж ніхто не знає, що вони були гібридними. І Гітлер нікому війни не оголошував — просто приходив, забирав і вбивав. Але ж ніхто не каже про гібридну Другу світову війну. Зрештою, Російська Федерація оголосила війну Україні 1 березня 2014 року, коли Рада

Федерації ухвалила рішення про застосування збройних сил Росії на території України. То який же тут гібрид — чистий сорт.

Нам кажуть, що війна гібридна, бо Росія застосовує не тільки зброю, а й пропаганду або дезінформацію, дипломатію і багато грошей. А скільки ми можемо назвати воєн у світовій історії, які обійшлися без дипломатії, грошей, пропаганди і, тим паче, дезінформації?

Війна ніколи не обмежується бойовими діями і завжди є складником політичної комерції. Війна в принципі є лише способом підпорядкувати противника своїй волі. Сучасна війна проти України є інструментом глобальної російської політики, а не дивною вовтузнею на маленькому клаптику землі, як те завдяки російській пропаганді багато хто починає сприймати. І Росія розпочала війну проти України виключно для того, щоб відновити тут свій беззастережний політичний контроль, тобто вчергове нас колонізувати.

Історія знає тільки два способи колонізаційних війн — або повне знищення і захоплення столиці, або захоплення частини території і нав'язування капітуляції у формі мирних угод. Росія обрала другий шлях. Як, до речі, вже зробила рівно 100 років тому.

Отож війна ця є вульгарною, а гібридними є закони і угоди, які не здатні цю війну подолати. Надхненником гібридних законів і угод є проста людська природа — всі хочуть ухвалювати рішення, але ніхто не хоче брати за них відповідальність. Вибачайте, Черчилів немає.

Для того щоб уникнути відповідальності за наслідки війни і колонізації, Росія вирішила зробити все нашими руками, нав'язавши Україні гібридні капітуляційні Мінські угоди, де немає згадки про Росію. Західні уряди радо пристають на гібридний „Мінськ“, бо хочуть уникнути відповідальності за непрацюючі інструменти колективної безпеки, за Будапештський меморандум і за користування російськими грошима. Український Верховний головнокомандувач (як і нинішній Секретар Ради національної безпеки і оборони) уникає відповідальності за небажання перемагати через жадібність до грошей і влади. Тому він не лише вступив у „Мінськ“, а ще й на радість ворогові безперервно продукує гібриди для домашнього вжитку, як от „АТО“, „особливий період“ і всілякі „заходи“.

Якщо для Росії гібридна реальність виграшна, для Заходу — загрозна, то для України — згубна. У нас є лише два шляхи — перемогти або капітулювати. Капітуляція перед Росією 100 років тому забрала десятки мільйонів життів українців, які загинули впродовж двох воєн, Голодомору і репресій. Не треба мати ілюзій, що капітуляція цього разу не матиме тих наслідків. Тому Україна може собі дозволити лише перемогу. І перемога починається з визнання реальності, бо не можна перемогти реального ворога в гібридній реальності „АТО“.

Фрази „немає збройних шляхів вирішення конфлікту“ і „єдиний шлях урегулювання конфлікту — політико-дипломатичний“, які за чотири роки стали мантрами, — ще один приклад гібрид-

ної реальності. По-перше, якщо на якійсь частині нашої території стоять окупаційні війська, то хоч скільки б дипломати говорили-домовлялися, єдина умова відновлення територіальної цілісності — якщо на цю територію повернуться наші війська. Ну а вони ж зі зброєю. По-друге, як сказав колись у Вашингтоні відомий американський дипломат, „дипломатія ефективно працює тоді, коли за її плечима стоять танки“. Оскільки у Вашингтоні на цьому розуміються, то намагаються посилити ефективність української дипломатії різними видами озброєнь.

Значення армії чудово розуміють і в Кремлі. Розуміють, що ніхто, крім нашої армії, нас не захищатиме. Тому передумовою колонізації є знищення армії. Для руйнування армії не обов'язкове килимове бомбардування. Виснаження і знецінення нищать армію ефективніше, ніж бойові втрати. А виконання Мінських домовленостей для української армії означає і те й інше.

Окрім виснаження і знецінення, Мінські домовленості містять загрозу заміщення української армії, що неминуче для колонії. Логіка „Мінська“ передбачає, що для проведення виборів не потрібно виводити окупаційні війська, їхню зброю і техніку. А закон про особливий статус дозволяє формувати народну міліцію. За умови проведення виборів і формування народної міліції російська зброя буде легалізована на нашій території, але залишатиметься під контролем Кремля. Нагадаю, що анексії Криму передувала легаліза-

(Закінчення на стор. 19)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Нобельське Євангеліє чекає на повернення

Євген Цимбалюк

РІВНЕ. – Напередодні 2018 року делегація з українського Полісся відвідала Вільнюс, де в бібліотеці Академії наук Литви зберігається в єдиному екземплярі Нобельське Євангеліє, старше на 41 рік від Пересопницького, яке визнане українською Першокнигою. У складі делегації були настоятель Морочненської Свято-Параскевської церкви, уродженець села Нобеля о. Павло Дубінець та краєзнавець Сергій Чекур, який розповів про цю подію. Реліквія писана 1520 року в селі Нобель на Рівненщині.

Представила гостям Євангеліє завідувача відділом давньої рукописної книги Еріка Кулішене, мама якої родом з України. Саме вона три роки тому надала початкову інформацію про цю книгу. Загалом раритет має розмір 20 на 15 сантиметрів, 702 сторінки, писані чорними чорнилами, натомість заглавні слова – червоною кіновар'ю. Є відомість про час написання, зокрема, дата, коли завершена праця. Це день пам'яті Іустина Філософа. Тобто 14 червня 1520 року.

При огляді книги вразив незвичний припис-закляття – не брати Євангелія з Миколаївської церкви містечка Нобеля Пінського повіту. Литовці гідно бережуть раритет. Для нього виготовили спеціальний футляр. Торік книгу реставрували. Водночас на ній символічно залишилися затертості від читання та сліди від свічкового воску.

Нову сторінку, пов'язану з книгою, народженою в Нобелі, почала дослідниця найдавнішої пам'ятки українського Полісся Валентину Тумаш-Ляховець з села Мутвиця. Три роки тому вчителька, коли вивчала витоки села Нобель, натрапила на книжку Петра Гільтебрандта про рукописне відділення Віленської публічної бібліотеки, у якій була розповідь про рукописне Четвероевангеліє, яке „перекочувало“ на литовські терени.

За однією з версій, книга змінила місцеперебування, тому що в середині XIX ст. граф Євстахій Тишкевич заснував у Вільнюсі Музей давнини, а попечитель Віленського навчального округу відрядив пошуківців з дорученням збирати руко-

Реставроване Нобельське Євангеліє, яке зберігається у Вільнюсі в бібліотеці Академії наук Литви. (Фото: Сергій Чекур)

писні книги, що мають цінність. Вочевидь, саме за таких обставин потрапило Нобельське чотирикнижжя в поле зору литовських книголюбів.

В. Тумаш-Ляховець знайшла також згадку про книгу в давньому дослідженні, здійсненому археографом Флавіаном Добрянським, який зробив наголос на післямові до Біблії: „Хто цю книгу візьме від церкви св. отця Миколи в Ноблі Пінського повіту, той буде проклятий у цей вік і в майбутній. А писав дяк, многогрішний раб Божий Севастіан Аврамович“.

Через 10 років після того, як з Нобеля забрали книгу, згоріла тамтешня церква. Вдруге храм у селі потерпів від снаряду під час Першої світової війни. Був підпал церкви і за радянської влади. Серед поліщуків побутує думка: „Якби книга залишалася на завітному місці, біда неодмінно проходила б стороною“.

Чи вдасться повернути книгу в Україну? Для цього потрібна домовленість на „високому“ рівні про подальшу долю пам'ятки і її використання, наявність необхідних фондів, зацікавленість та патріотизм.

14 червня 2020 року переписному Нобельському Євангелію сповниться 500 років.

Виставка розповіла про Ніну Матвієнко

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 10 грудня 2017 року завершилася ювілейна виставка Ніни Матвієнко „Ой, виорю нивку широкую“, яка була однією із складових великого мистецького проекту „Життя і сцена“, присвяченого життю і творчості видатної артистки, лауреата Національної премії ім. Тараса Шевченка, Народної артистки України, Героя України, голос якої знають усі, незалежно від смаків, віку, соціального статусу.

Виставку було розгорнуто у виставкових залах Музею Івана

Гончара. Архівні фотографії висвітлюють перші кроки співачки на сцені, концертну діяльність, зустрічі з визначними особистостями, успішну працю на театральній сцені та в кіно, громадську діяльність співачки та її громадянську позицію під час визначальних для України суспільно-політичних подій.

Відвідувачі оглянули велику експозицію унікальних концертно-театральних костюмів видатної співачки з її числених концертних програм. Куратором виставки та автором концепції проекту стала художниця Галина Забашта, а оформлення виставки зробив Костянтин Сачек.

Концертно-театральні костюми народної артистки.

Представили книжку про затоплені села

Світлана Орел

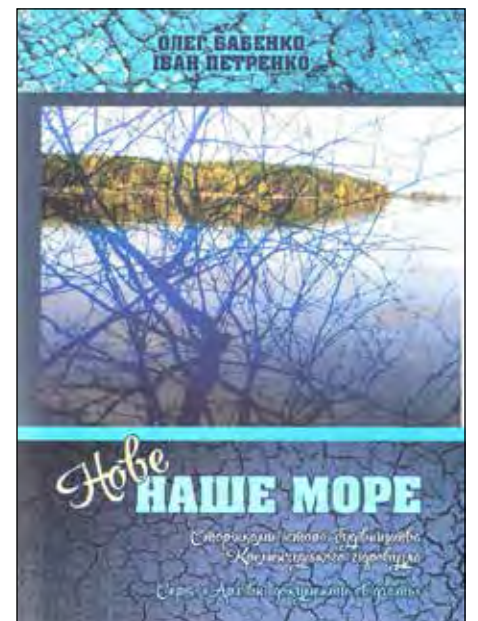
КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Книгу краєзнавців Івана Петренка та Олега Бабенка „Нове наше море. Сторінками історії Кременчуцького гідровузла“ представили громаді в обласному архіві 17 листопада 2017 року. Не так давно історики, етнографи заговорили про страшний злочин, який було вчинено під час його будівництва: затоплено близько 200 сіл та кілька міст, величезний пласт культури, археології, народного побуту було пущено під воду.

Від цього державного вандалізму морально та матеріально постраждали понад 200 тис. людей. Це був потужний удар по українству, його історичній пам'яті та родових коренях.

Нове краєзнавче видання містить багато документів та оглядових матеріалів, які дають повне уявлення про те, що діялось на берегах Дніпра у середині 1950-их років.

А розгорталася там масштабна всеозозна будова. СРСР потребував електроенергії і був готовий до затоплення близько 200 тис. гектарів родючих, багатих земель, сіл, хуторів та кількох міст. Таку величезну будову розпочинали зводити з допомогою волів та коней.

Ніякі матеріальні потреби не можуть виправдати знищення цілих шарів культурних національних надбань. Як зауважив О. Бабенко (його батьки працювали на будові), у тих місцях уже на той час була розвідана така кількість бурого вугілля, що її б вистачило на 100 років роботи Чигиринської ГЕС. Встановлені турбіни ніколи повністю не використовувались, тобто масштаби будови могли б бути меншими. Але гігантоманія, кар'єризм вищого керівництва призвели до кольосальних не виправ-

даних моральних та матеріальних втрат.

Коли струм було подано, мешканці Подніпров'я не отримали його. Основна маса електрики пішла на промислово-оборонний комплекс, і лише через дев'ять років електрика з'явилася в оселях українців.

„Ми зустрілися з дивним явищем, – розповідає І. Петренко, – у музеях, які розташовані поблизу Кременчуцької ГЕС, практично немає живих свідчень про переселення і події тих років. І тільки у Чигиринському краєзнавчому музеї збереглися спогади простих людей, які пережили ту життєву катастрофу“.

Тепер довколишні села знову підтоплює вода, береги терміново потребують укріплення, зелені водорості отруюють усе навколо. Історик Юрій Митрофаненко зауважив, що місто Світловодськ уже можна перейменувати на Зеленоводськ. Усе це потребує нових і нових величезних витрат.

Перекладено чеський літопис

Євген Цимбалюк

ГУЛЬЧА, Рівненська область. – Тисячі чехів після Другої світової війни виїхали з волинських теренів на свою прабатьківщину. А там видали чимало книг про історію сіл, де вони раніше мешкали. Одним з найбільш масштабних видань став літопис „Гульча Чеська на Волині“, у якій описано долю села, яке нині називається Гільча-друга, на життєвих прикладах поколінь чеських родин, які проживали на Волині до 1950-их років.

Наразі ця книга вийшла в перекладі українською мовою. Переклад з чеської здійснив уродженець села

Гільча В'ячеслав Шляховий.

Презентація літопису відбулася в Рівненському обласному краєзнавчому музеї 28 грудня 2017 року. Супроводжував презентацію своїм виступом народний аматорський вокальний жіночого ансамбль „Гільчанське джерело“.

Перекладений українською мовою літопис „Гульча Чеська на Волині“. (Фото: Євген Цимбалюк)

Довкола битви...

(Закінчення зі стор. 6)

ся фотографії, з яких можна зробити висновок: 25 загиблих під Крутами погребли у братській могилі на Новому Братському кладовищі на Печерську, яке заснували кілька років раніше саме як військовий некрополь. Ще двох поховали на Аскольдовій могилі – на сімейній ділянці одного з них.

Натомість добре було би відзначити в Києві пам'ятними табличками місця, пов'язані з героями Крут.

Наприклад, у Педагогічному

музеї, де добровольці записувалися до Куреня студентів Січових Стрільців.

Також у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації (вул. Московська, 45/1), де містилася Перша українська військова юнацька школа ім. Богдана Хмельницького, старшини і курсанти якої взяли участь у бої під Крутами. Пам'ятна табличка доречна на Лук'янівському цвинтарі, де покійся двоє крутянців – Володимир Шульгин і Володимир Наумович, перенесені в 1930-ті роки з Аскольдової могили. А ще – на місці давно неіснуючого Нового Братського кладовища.

ЕВГЕН ОШЧЕПОВСЬКИЙ

2-й Заступник президента
Ліцензований продавець
страхування життя

Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070

e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

МАРІЯ ДРИЧ

Ліцензований Продавець
Страхування Життя

MARIA DRICH

Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Tel.: 973-292-9800 ext. 3035

e-mail: mdrich@unamember.com

Річні збори 414 Відділу Українського Народного Союзу,

Тов. А. Волошина, відбудуться в неділю, 25 лютого 2018 року, о годині 12:00 дня в залі Української католицької церкви св. Михаїла, 569 George St., New Haven, CT 06511. Запрошуємо всіх членів до участі.

Христина Д. Мельник, Голова Відділу
Славка Горбатий, Секретар Відділу

ЗБОРИ 37 ВІДДІЛУ УНС неділя, 4 березня 2018 р.

Випані, Н. Дж. - Річні загальні збори 37-го Відділу УНС відбудуться в неділю, 4 березня 2018 року, о год. 1:00 по полудні в Українському Американському Культурному Центрі, в приміщенні „Чорноморської Січі“, 60 C Jefferson Rd., Whippany NJ.

Програма зборів:

1. Вибір делегата на 39-ту конвенцію УНСоюзу
2. Дискусії.

По дальші інформації просимо телефонувати до секретаря, Оксани Станько на тел. 908-872-2192 або на е-почту stankouna@optimum.net

NOTICE

UKRAINIAN NATIONAL HOME of BAYONNE, NJ

The Ukrainian National Home Corporation of Bayonne, New Jersey will be initiating legal dissolution procedures. The Board is seeking to repay all bonds to fully paid members. Most funds have been recompensed except for the following members who cannot be located.

Bachurskyj, John

Bilyk, Michael

Bojko, Onysym

Fedoryk, Wasyl

Jurchyshyn, Wilhelmina

Kormeluk, Nicholas

Kostyk, John

Lawriw, Jack

Lev, Michael

Pawlyszyn, Daniel

Pellegrino, Nina

Pichocka, Justina

Poltawec, Anastasia

Skapiak, Steven

Stupka, Olga

Szyska, Mykola

Wilnat, Lucia

Zelinski, Stephen

If you are listed or are an Heir of someone listed, please contact our Bond Redemption Office, Walter Figiel at (973) 736-1796 no later than March 30, 2018 to be repaid.

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ

645 W. 1st Ave.

Tel.: (908) 241-2190

(888) 336-4776

CLIFTON, NJ

565 Clifton Ave

Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA

1916 Welsh Rd., Unit 3

Tel.: (215) 969-4986

(215) 728-6040

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

Леонід Каденюк (четвертий зліва) у складі залоги американського шатлу „Колумбія“.

Помер український...

(Закінчення зі стор. 1)

ко 150 млн. дол.).

У 1995 році потрапив до групи космонавтів Національного космічного агентства України, пройшов підготування до космічного лету в NASA на американському космічному кораблі багаторазового використання і 19 листопада-5 грудня 1997 року здійснив космічний лет на американському кораблі „Колумбія“. Лет тривав 16 днів. Команда успішно повернулася на Землю. А 2003 року той самий корабель розбився при приземленні. Опісля космонавт брав участь у розробці та випробуванні авіаційно-космічних систем, літав більш ніж на 50 типах та модифікаціях літаків різного призначення, в основному – винищувачах, а також на американському тренувальному літаку „Northrop T-38“. Автор п'яти наукових праць. У 2017 році видав книгу „Місія – космос“.

Після повернення з космосу Л. Каденюк працював у військовій авіації, отримав звання генерал-майора Збройних Сил України, був радником керівництва держави з питань авіації та космонавтики.

У 2002 році став депутатом Верховної Ради, виступав за збереження довкілля.

Л. Каденюк вперше розгорнув

український прапор на орбітальній станції. Тодішній керівник підготування до космічного лету Едуард Кузнецов розповів: „Ми склали цілу програму, що він мав із собою взяти – прапор, державний герб, герб Києва, „Кобзар“ Шевченка, портрет видатного українського ракетобудівника Михайла Янгеля, диск нашої відомої групи „ВВ“. Він взяв усі ці речі із собою, і потім ми навіть привезли з Америки сертифікат, що кожна річ побувала в космосі, з підписом кожного члена екіпажу“.

Тоді, під час лету Л. Каденюка, вперше у космосі пролунав гимн незалежної України.

На запитання: „Навіщо літати в космос?“ він відповідав коротко: „Щоб покращити життя на землі“.

Було й таке запитання: „Якби ви побачилися з Богом, що б ви у нього запитали?“, Л. Каденюк відповів: „Просто хотілося б Його попросити: Боже, бережи нашу Землю, дай розуму людям. Коли дивилися на планету з висоти космічної орбіти і бачиш таку красиву землю, але коли пригадуєш, як ми живемо, то особливо там надзвичайно глибоко усвідомлюється, наскільки недосконале людське суспільство. Ми неправильно ставимося до природи. Треба берегти свою планету!“.

**ВВС, „Українська правда“,
Радіо Свобода**

2200 Route 10 West, Suite 109

Parsippany, NJ 07054

(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

INTERNATIONAL TRADE, LTD

e-mail: roxolanaltd@roxolana.com

web: www.roxolana.com

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

Сума	Оплата	Сума	Оплата	Сума	Оплата
\$100 - \$7	\$400 - \$12	\$800 - \$17			
\$150 - \$10	\$500 - \$12	\$900 - \$20			
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20			
\$300 - \$12	\$700 - \$17				

Сума вище \$1000 - Оплата 2%

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога

вміст пакунка:

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф., олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., саями - 3 ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф., кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки. Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

Свобода чи єдність?

(Закінчення зі стор. 16)

ція Чорноморської флотії Росії на території України.

Угоди про роззброєння і мирний процес за своєю природою є абсурдними. Бо їх підписують ті, хто прийшов зі зброєю і війною. Для Росії вдаване перемир'я є вичікуванням вдалішого моменту, щоб просунути свій капітуляційний мир — чи то з добровільної згоди української влади, чи то під тиском міжнародної спільноти. А регулярні обстріли вздовж лінії розмежування спрямовані не на подальшу окупацію, а на виснаження української армії. Армію потрібно застосовувати відповідно до завдань війни. Якщо армія приведена в бойову готовність, якщо армія сидить в окопах, якщо армію обстрілюють, то армія повинна воювати. Вояків демотивують не окопи, а позбавлене сенсу перебування в них. Що сказати воякові, який запитує: „Якщо за відповідь на обстріл — грошова кара в 30 тис. гривень, то для чого я тут?“.

Ще один фактор знецінення, над яким не надто задумуються, — це введення миротворців. Оскільки в корені слова є „мир“, то ставити під сумнів правильність такого рішення ніби непристойно. Але правдою є те, що миротворці не є союзниками, які разом з нами воюватимуть проти російської армії. І командувати миротворцями також будемо не ми. Миротворці також є гібридним інструментом, і мандат їхній простий — пацифікація і проведення виборів. Оскільки Росія офіційно не є стороною конфлікту, то пацифікувати, знову ж таки, будуть українського вояка. Історія останніх десятиліть майже не знає успішних миротворчих місій, але знає багато прикладів, коли миротворчі місії породжували війну.

Але найбільшим знеціненням для солдатів є те, що їм досі не кажуть, за що вони воюють.

Для українців українські вояки є єдиними миротворцями, які їх захищатимуть. Якщо ми хочемо перемогти, тобто уникнути колонізації й отримати ефективні аргументи в геополітичних перемовинах і союзах, то тільки гідність українського вояка може нам це гарантувати.

Якщо ми хочемо перемагати, то повинні бути готові заплатити за перемогу грошима. І не тільки оборонним бюджетом, а й втраченою вигодою через обмеження торговельних зв'язків з ворогом, через санкції, обмеження доступу ворога до критичної інфраструктури, трудової гігієни.

Попри війну, Україна залишається постачальником трудових мігрантів до Росії. Але якщо держава збільшує торгівлю з ворогом і заробляє на війні, то як вона може заборонити заробляти людям? Якщо Верховний головнокомандувач ні в чому себе не обмежує, виробляє крам на території ворога і продає його ворогові, то чому повинен себе обмежувати муляр-штукатур чи виробник ялинкових прикрас?!

На окрему увагу заслуговують люди, які відчиняли двері ворогові. Вони не те що не покарані — вони очолюють рейтинги найбагатших людей України. Ті, до кого інші держави застосовують персональні санкції і заарештовують їхні активи, в Україні володіють підприєм-

ствами критичної інфраструктури. Вони завжди будуть російським капіталом і завжди будуть діяти в інтересах Росії, хоч скільки б Україна їх годувала. Поки цей капітал-ворог контролюватиме українську енергетику, видобування, транспортування і продаж природних ресурсів, телекомунікації і банки, важко розраховувати на перемогу.

За чотири роки війни держава не сформувала політики стосовно ворога, не розірвала з ворогом дипломатичних взаємин, не переглянула і не відкинула угод з ворогом, які ворог порушив, порушує і буде порушувати. Пробачте, але аргументи на кшталт „ми не розриваємо Договору про дружбу і партнерство з Росією, щоб змусити Путіна його виконувати“ є гібридною маячнею.

Ми не знаємо, скільки триватиме ця війна, і гарантій на успіх у ній не дасть ніхто. Але для того щоб перемогти, важливо повсякчас пам'ятати, з ким і за що ми воюємо. Ми можемо перемогти Росію у боротьбі за свободу. Проте у боротьбі за реінтеграцію ми можемо перемогти лише самих себе на радість ворогові.

Заклики забути про все і пробачити всім є злочином. І не тільки перед загиблими і пораненими. Це злочин перед дітьми. Вже сьогодні у школах вчителі дітям не хочуть говорити про війну, щоб не травмувати. Тоді цікаво, як вони розповідають дітям про Росію? І коли, на їхню думку, дитина має стати готовою до реальності? Тоді, коли отримає повістку з військкомату у зв'язку з мобілізацією?

На війні недоворога не буває. Хотіти знищити або покарати того, хто хоче знищити тебе, — це природно. Ці почуття не є проявом жорстокості чи нелюдськості. Навпаки, вони є проявом інстинкту самозбереження, власної гідності і почуття справедливості.

Якщо ми хочемо залишити нашим дітям вільну державу, а не колонію, то вдома, в школі і з телебачення вони повинні пізнавати боротьбу, яку веде їхня країна, й імена героїв цієї боротьби. Вони повинні розуміти природу ворога і загрози від нього. В них не потрібно плекати ненависть до ворога, але їм потрібно постійно нагадувати, що розум, скерований на примирення з ворогом, не налаштовує нас на спротив знищенню.

Якось, перебуваючи з візитою у Брюсселі, під час зустрічі з високопосадовцем зовнішньополітичного відомства Європейського Союзу ми послалися на досвід пов'язаної Німеччини і позицію канцлера К. Аденавера — свобода важливіша за єдність. Несподівано це викликало дуже агресивну реакцію чиновника: „Німеччина мала пропозицію від ЕС і НАТО! У нас немає пропозиції для вас!“. Нині не важлива дискусія про те, наскільки реалістичним для України є членство в ЕС і НАТО, бо плінність геополітичних змін є надто швидкою. Але незмінними впродовж тисячоліть залишаються геополітичні союзи, базовані на силі і взаємній вигоді. І для того, щоб стати сильними й отримати достойну „пропозицію“, спочатку українці повинні обрати „Аденавера“, готового перемагати у боротьбі за свободу.

„Дзеркало тижня“

Оксана Сироїд – заступник Голови Верховної Ради України, Київ.

Ділимося сумною вісткою, що 20 грудня 2017 року упокійся в Бозі

св. п. Григорій Дробний

народжений 20 лютого 1923 року в селі Гостинцеве, Мостиського повіту.

В таборі для біженців Григорій був активний в Спілці Української Молоді, де був секретарем і скарбником. Рівнож був членом управи в допоміжній організації „Карітас“.

В США був довголітнім членом Церковної ради парафії св. Івана Хрестителя, В СУМ служив секретарем, а в кружку Рідної Школи був організаційним і скарбником

У скорботі залишив:

дочки - Дарію і Христину
сина - Томка
внучок - Марійку і Наталку
внука - Йосифа
правнуків - Джаксона, Елі і Гарві

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 30 січня 2018 року, на 97-му році життя відійшла у Божу вічність наша Мама і Бабця

св. п.

Ліда Стебельська

з дому Винницька

народжена 22 січня 1922 року в Ступниці, Україна,

- нагороджена Українським Католицьким Університетом „за щедру підтримку та вагомий внесок у розбудову та розвиток Університету“,

- членка Союзу Українок Америки, 119-го відділу ім. Ольги Кобилянської в Йонкерсі, Н.Й. Одержала почесне членство за довголітню працю на пості референтки господарства і суспільної опіки.

Заупокійна Служба Божа відбулася в п'ятницю, 2 лютого 2018 року, в церкві св. Архистратига Михаїла в Йонкерсі. Поховання відбулося на цвинтарі в Кергонксоні, Н. Й.

У глибокому смутку залишилися:

доньки Люба Керод і Марія (Ляля) Стебельська
внуки Андрій і Павло

„Минають дні, минають ночі,
Минає літо, шелестить
Пожовкле листя, гаснуть очі,
Заснули думи, серце спить...“

Тарас Шевченко

Вічна Їй пам'ять!

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

Oblast Memorials

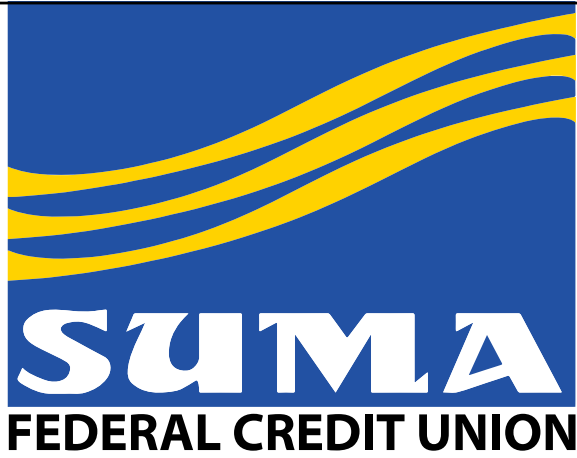
PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Like us on
Facebook

Ваше омріяне житло може стати реальністю

з низьковідсотковою іпотекою від Кредитівки СУМА

Кредитівка СУМА є банківська установа, яка надає повний спектр фінансових послуг та обслугує наших членів вже понад 50 років

7/1 зі змінною ставкою

3.125% APR*

30 річний незмінний відсоток

4.125% APR*

* The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APRs are as low as the rates advertised above. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay. Rates are for qualified borrowers who meet certain criteria. Rates and terms are subject to change without notice. 10% down for first time home-buyer, otherwise 20% down. Membership requirements apply. Other rates and terms are available. Contact the credit union for full loan details.

SUMAFCU NMLS# 527694

Наші філії зручно розташовані для ваших послуг

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org